

Vinding Herreds Extraret den 19. Januar 1872

[Oversigtsbilleder](#)

Justitssagen.

Actor Procurator Clausen contra Ungkarl Hans Peder Larsen af Kallerup og Jens Sørensen af Saaderup nu Gaardmand i Lakkendrup, for voldeligt Overfald og Legemsbeskadigelse udøvet imod Ungkarl Søren Mathiasen af Saaderup.

Paadømt ved Vinding Herreds Extraret den 19. Januar 1872

Magnus Alexis de Origny Hans Kongelige Majestæts Overauditeur Herredsfoged og Skriver i Vinding Herred Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd.

Gjør vitterlig at Aar 1874 den 4. November Formiddag Kl 11 blev Vinding Herreds Extraret sat paa Herreds Tingsted paa Nyborg Raadhus, og administreret af den ordinaire Dommer og Skriver i Overværelse af Retsvidnerne Friis og Cron, hvor da foretoges

Justitssagen: Actor Procuratur Clausen contra Hans Peder Larsen af Kullerup og Gaardmand Jens Sørensen af Lakkendrup.

De tiltalte Hans Peder Larsen af Kullerup og Jens Sørensen, der nu er Gaardmand i Lakkendrup vare mødt, og erklærede den Førstnævnte, at han erkjender at han er lovlig stævnet, uagtet Stævningen, paa Grund af tilfældige Omstændigheder kun er forkyndt ved den ene af Sognets Stævningsmænd.

Actor Procurator Clausen mødte og afleverede Dommeren til denne en af ham igaar modtagen Skrivelse af 1. dennes fra Søren Mathiasen.

Actor fremlagde den i Sagen udtagne Stævning samt indlæg af D.d. med 2 Bilag, samt den ham i dag af Dommeren overleverede Skrivelse, hvortil han henholdt sig. Af de fremlagte Dokumenter acteres Stævning, Indlæg og Skrivelse til Indlemmelse saalydende.

Domsstævning.

Ifølge Svendborg Amts Actionsordre og Beskikkelse af 18. dennes skal jeg som Actor justitioliter tiltale og hænde Dom over Ungkarlene Hans Peder Larsen af Kullerup og Jens Sørensen af Saaderup, der actioneres for voldeligt Overfald og Legemsbeskadigelse, udøvet imod Ungkarl Søren Mathiasen af Saaderup om Morgenen den 29. October 1869.

Paa Grund heraf indstævner jeg herved med lovligt Kald og Varsel forbemeldte Ungkarl Hans Peder Larsen, boende hos Faderen Gaardmand Lars Pedersen i Kullerup, og Jens Sørensen (Søn af Gaardmand Søren Rasmussen paa Saaderup Mark) nu Gaardmand i Lakkendrup, Gudbjerg Sogn, Gudme Herred, til Møde i Vinding Herreds Extraret til den Tid og paa det Sted, som Dommeren ved Paategning herpaa nærmere bestemmer, forda og der Documenter at see irettelagte, Sigtelse og Saggivelse at modtage, Paastande at anhøre og derefter Dom at lide Saavel til Afstraffelse efter Lovens Strængthed for ovennævnte Forbrydelse, som til at Udrede Erstatning for Lægeløn, Medicin og alle øvrige af Voldhandlinge og den Overfaldnes Sygeleie, samt dennes vedvarende Arbejdsudygtighed m.v. flydende Tab og Udgifter, ligesom ogsaa Godtgjørelse for Lidelser, Ulemper og Lyder, der maatte hidrøre fra den tilføjede Skade og endelig denne

Actions Omkostninger aldeles Skadesløse. Alt efter mine inden Retten nærmere gjørende Demonstrationer og Irettesættelser.

Til samme Ret, Tid og Sted at møde og de Tiltaltes Tarv at varetage, indstævnes Hrr Cancelliraad Procurator Jørgensen til Dyrehaugegaard som beskikket Defensor for Jens Sørensen og Herr Procurator Hein i Krogsbølle som beskikket Defensor for Hans Peter Larsen.

Det betyder alle Vedkommende, at Forelæggelse og Lavdag er afskaffet ved Forordningen 3 Juni 1796 og gives ikke.

Nyborg den 22. October 1871

Clausen

Forestaande sag berammes til Foretagelse for Vinding Herreds Extraret, der holdes paa Thingstedet paa Nyborg Raadhus Løverdags den 4 November førstkommende Formiddag Kl: 11

Vinding Herredscontoir

Nyborg den 27. October 1871

de Origny

Aar 1871 den 30. October have vi eedsvorne Stævnevidner lovlig forkyndt denne Domsstævning paa Gaardmands Jens Sørensens egen Bopæl paa Lakkendrup Mark i hans og hans Kones Fraværelse for hans Svigerfader Hans Jørgensen som modtog Forkyndelsen paa hans Vegne og lovede at ville ved Hjemkomsten underrette ham om samme, hvilket vi herved bevidne i kraft af den af os engang aflagte Eed under vore Hænders Underskrift og hostrykte Segl.

Rasmus Hansen

Rasmussen

L.S.

L.S.

At. Rasmus Hansen og O. Rasmussene ere de rette eedsvorne Stævningsmænd attesteres

Sunds Gudme Herreds Contoir

Svendborg den 2. November 1871

Jens Knudsen

Konst.

Aar 1871 den 3. November

Har jeg Undertegnede edssvorne Stævnevidner for Kullerup Sogn i de andre for dette Sogn beskikkede Stævningsvidners Fraværelse ene Forkyndt omstaaende Domsstævning for Ungkarl Hans Peder Larsen paa hans Bopæl, hvor han personligt var tilstede og modtog Forkyndelsen samt lovede at efterkomme Indvarslingen og give møde til rette Tid paa bestemt Sted, uanset, at samme var kun var skeet ved mig ene, hvilket jeg herved bevidner i Kraft af den af mig inden Retten Retten engang aflagte Ed Under Min Haands Underskrift og hostrykte Segl.

Datum at supra

Niels Madsen

L.S.

Lovlig forkyndt

Jørgensen

Ligeledes modtaget paa Procurator Heins Vegne

Jørgensen

Fremlagt i Vinding Herreds Extraret den 4. November 1871

de Originy

Actions Indlæg.

Ifølge Svendborg Amts Actionsordre og Beskikkelse af 18. f. M., skal jeg justitioliter Tiltale og hænde Dom over Ungkarlene Hans Peder Larsen af Kullerup og Jens Sørensen af Saaderup for voldeligt Overfald og Legemsbeskadigelse, udøvet imod Ungkarl Søren Mathiasen af Saaderup.

Med Bemærkning at Jens Sørensen siden afvigte Foraar er Gaardmand i Lankkendrup, Gudbjerg Sogn, Gudme Herred, skal jeg til Sagens Oplysning fremlægge de mig tilstillede Acter, nemlig:

A. Forhørsacten inderholdende Udskrift af Alt, hvad der til Politiprotocollen er passeret, saavel medens Sagen fra 11. November 1869 til ultimo Marts 1870 verserende som privat Politisag, som efter at den ifølge Amtets Resolution af 30. Marts 1870 gjordes til Gjenstand for offentlig Undersøgelse, hvilken sidst sluttede den 9 October d. A. – Amtets Actionsordre og Beskikkelse findes Paategnet Acten pag. 90.

B. Samtlige Sagen vedrørende Bilag, sammenhæftede og nummererede fra No 1 til 75.

Det fremgaaer af Sagens Acter, at Ungkarl Søren Mathiasen af Saaderup efter Indbydelse var til Høstgilde hos Tiltalte Jens Sørensens Fader, Gaardmand Søren Rasmussen paa Saaderup Mark Natten imellem den 28. og 29. October 1869, hvor ligeledes begge de Tiltalte vare tilstede. Af disses Tilstaaelser i Forbindelse med hvad der videre under Sagen er oplyst maa det ansees for beviist:

at Tiltalte Hans Peder Larsen ved Gildes Slutning henad Kl 4 om Morgenen den 29. October – har søgt at yppe Klammeri med Søren Mathiasen og til den Ende beskyldt ham for at have slaaet sin Broder, eller som det hedder "givet denne et Par blaa Øjne",

at han i Gaarden har stødt eller skubbet til Søren, saa denne er falden om imod Muren, hvorved han tabte sin Hue og slog sit Baghoved,

at Søren Mathiasen har yttret, at det nemlig Broderens blaa Øjne ikke var værd at Kjævles om, at han nu vilde hjem og at de Kunde snakke om det en anden Dag, samt ligefrem bedt om af maatte gaa i Fred;

at Hans Peder Larsen desuagtet gik efter Søren ud af Porten henad Markveien efter Søren's Hjem, og nu ligeledes beskyldte ham for at have slaet sin Fader;

at han 50 Skridt fra Gildegaarden har stødt Søren omkuld, og at han formener, at dette stød, der blev rettet ligeud, har truffet Skulderen;

at Søren har reist sig og mulig er gaaet imod Tiltalte Jens Sørensen, der ligeledes er fulgt efter, og at denne Sidste dernæst har tilføiet Søren Stød for Brystet og tilsidst givet ham et alvorligt Slag med den Knyttede Haand i Næse og Mund, saa Søren styrtede omkuld og Blodet flød ned over Ansigtet;

at Søren Mathiasen er bleven liggende paa Veien som en Følge af de imod ham udøvede Voldshandlinger og at han ved Vidnet Rasmus Sørensen's Tilstedekomst laa i en dødlignende Tilstand, Pulsen forekom undertiden ikke, Lemmerne vare aldeles slappe, Hænderne Kolde, Øjnene Lukkede, Ansigtet blodigt, ligesom Vidnet heller ikke tør benægte, at der laa Blod paa Veien. At Søren Mathiasen i denne Tilstand blev bragt ind i Gildegaarden, afført Støvlerne og bragt i en Seng under vedblivende Badning med Vand og Eddike, intil Livet efter nogen Tids – mindst ½ Times – Forløb begyndte at vende tilbage under Krampetrækninger, der satte de Tilstedeværende i alvorlig Skræk og bevirkede, at der i største Skynding blev sendt Bud efter Lægen, samt efter Søren's Forældre;

at han ved Lægens _ Districtslæge Coldings Ankomst fandtes at være tilføiet flere Contusioner i Ansigtet, Overlæben var opsvulmet af underløben Blod, paa flere Steder i Ansigtet var Mærker af Stød og Slag, han Klagede over Smerte i Brystet og Underlivet, hvorhos det af Vidnet Rasmus Sørensen edelig er forklaret, at Lægen lagde Vidnets Haand paa Søren's høire Bryst og yttrede ” der er en undelig Dal der, mon han ikke har faaet et Slag”, eller ” om ikke at Been skulde have faaet et Stød”;

at Søren Mathiasen endelig sidenden Tid- altsaa i over 2 Aar – uafbrudt har maattet holde sygeleie.

Søren Mathiesens Forklaring gaaer ud paa, at Hans Peder Larsen, efter at de vare Komne ud i Gaarden, greb ham i Brystet og Kastede ham bagover imod Muren med den Yttring, ”jeg skal vise Dig, at jeg kan banke Dig”. Begge de Tiltalte fulgte ham ud af Markveien under gjentagende Puf og Stød. Efter at Jens Sørensen havde givet ham Slaget i Næse og Mund, satte den Ene – kan mener det var Hans Peder Larsen – et Knæ paa hans Bryst, tog ham i Frakkekraven og stødte ham op og ned, slæbte ham omkring, sparkede og stødte ham i Siderne og paa flere Steder af Legemet. Han vil dernæst have hørt Jens Sørensen yttre ” han er ikke død endnu, han skal have noget mere”, hvorefter Mishandlingerne fortsattes indtil han tabte Bevidstheden. Efter at denne senere var vendt tilbage, følte han Smerte flere Steder, navnlig i Brystet, i Underlivet, paa høire side og i Hjertekulen. Han Kunde Kun hviske til Doctoren og Først nogle Dage efter var han istand til at tale forståeligt. Ved Districtslægens første Besøg vil han have hørt denne yttre at der var slaet et Stykke af Benet paa Brystkassens høire Side.

Denne Forklarings Rigtighed, der er modsagt af de Tiltalte, vinder særlig i Styrke ved Districtslægens ”Attest og hans Yttring til Rasmus Sørensen, saavel som ved Overlæge Lanngs Erklæring af 15. December 1869, 16. Marts og 16. Juni 1870 – Bl 8, 29 – 42 -hvoefter den høire Lunge og Brystorganerne fandtes at være beskadigede ved de tilføiede Mishandlinger og havde en Brystbetændelse tilfølge, eller som Districtslægen Colding definerer det en Lungehindebetændelse, der har efterladt et Exsudat i Lungesækken med besværligt Aandedræt; ligesom Stiftsphysikus Justitsraad Arendrup ved sin personlige Undersøgelse den 11. og 17. August 1870 fandt ham vedblivende at lide af Ømhed i Hjertekulen og høire Side af Brystet; Percussionen var lidt dæmpet og Aandedrættet lidt svagere foran paa Brystets Høire Side fra 5. Ribbeen

nedad; ved Palpitationerne fandtes Ømhed i Hjertekulen til Høire ved dybe Indtryk, og i omtrent $\frac{1}{2}$ Tommers Udstrækning ved Foreningsstedet af de falske Ribbeen var der nogen Fortykning og lige indenfor en skarp Fordybning i Randen. Ved begge de nævnte Sygebesøg og Undersøgelser der foregik ca 10 Maaneder efter Overfaldet havde Søren Mathiasens Pulsslag vedblivende en Hurtighed af 120 Slag i Minuttet. Endelig forklarer Søren Mathiasens Moder, Broder og Sødster- Acten p. 77, 77 x x82 ff – aldeles overensstemmende, at Hans Peder Larsen i deres Overværelse har erkjendt, at have sat Knæ paa Søren's Bryst, men derhos bemærket, at det var Jens, der gav ham de sidste og det Værste. Søsteren vil tillige have hørt Hans Peder yttre, at Jens Sørensen havde sagt, "han er ikke død endnu, han skal have noget Mere"; ligesom Broderen Rasmus Mathiasen, der paa Overfaldets Tid tjente hos Hans Peder Larsens Fader, har givet en detailleret Fremstilling af bemeldte Tiltaltes Yttringer og _indsbeskaffenhed efter at være kommen hjem fra Høstgildet. Hans Peder skal bl. A. have sagt, at han og Jens næsten havde slaaet Comparentens Broder ihjel, at de ikke havde været fulde men at de vare blevne taabelige, at han havde rykket Søren op og ned da han laa ovenpaa ham, at Jens havde den største Skyld og var bleven saa hidsig, at han ikke kunde holde op igjen, samt endelig at Districtslægen havde yttret, at der var et Been itu i Brystet, men at der dog ikke var var nogen Fare for Fremtiden. Hans Peder Larsen var derhos de første 14 Dage efter Høstgildet heelt betaget og forknyt, og gik om, saagodt som uden at tale. Jeg henstiller om disse Vidner ikke bør udfastes, da deres Confrontation med de tiltalte ikke har ført til Nogen Overenstemmelse.

Der kan efter Alt, hvad der saaledes foreligger, formeentlig ikke være nogen Tvivl om, at Mishandlingerne have været af en anden og farligere Character end de Tiltalte vil indrømme, og mulig kunde flere Dato til yderligere Bestyrkelse heraf have været tilveiebragte, om der strax var bleven indledet criminel Undersøgelse, Gjerningsstedet nøiagtigt undersøgt og de Tiltalte har hindret i Personligt som hvem med hverandre indbyrdes saavelsom med Andre, der skulde afgive Forklaring i Sagen. – Eet Moment kunde dog mulig endnu oplyses, nemlig i hvilken Tilstand Søren Mathiasens og de Tiltaltes Klædningsstykker befandtes efter Overfaldet, og jeg tillader mig i saa Henseende at gjøre den fornødne Henstilling til Retten.

Dom en consequent Følgeslutning af, hvad der er beviist, maa det ligeldes ansees for constanteret, at overfaldet er udøvet med Overlæg, og navnlig fremgaar dette af Passagen i Gaarden, hvor Søren Mathiasen gjorde Alt, for at undgaa Klammeri og Slagsmaal, og om han senere ved de fortsatte Drillerier – Overlast har gjort Tegn til at sætte sig til Modværge, da maa dette betragtes som ligefrem Nørdværge og kan saa meget mindre tale undskyldende for de Tiltalte, som det maa ansees for givet, at en saadan Hensigt, om den overhovedet har været tilstede, slet ikke er fremtraadt i Handlingen.

De Tiltaltes Strafskyld er saaledes tilstrækkelig constateret, og læn staar kun tilbage at undersøge, om Handlingen falder ind under Straffelovens §203 eller §204. Naar hensees til, at Søren Mathiasen endnu, efter at over 2 Aar ere forløbne siden Overfaldet fandt Sted, henligger paa Sygeleiet, og at det vedblivende maa ansees tvivlsomt om han nogen tid reiser sig fra samme, at det i alt Fald er uimodsigeligt, at han for en længere ubestemt Tid er gjort uskikkelig til at udføre sine Kaldspligter og det daglige Livs Sysler, saasynes det Klart, at §204 maa komme til Anvendelse. Men under Forhørssagen har det været reist Tvivl om hans Sygdom vedblivende kunde betragtes som en Følge af de imod ham udøvede Voldshandlinger, og da dette selvfølgelig vil have en meget væsentlig Indflydelse paa Bedømmelsen af Straffens Udmaaling, saa bliver det nødvendigt at undersøge dette Spørgsmaal noget nærmere. Det følger imidlertid af Sagens Natur, at her ikke kan være Tale om nogen videnskabelig eller dybere gaaende Undersøgelse, saa meget mindre som Sundhedscollegiet end ikke har villet afgive Erklæring i Sagen paa Grund af Søren Mathiasens Vægning ved

at lade sig indlægge paa Odense Sygehus til Undersøgelse og Behandling. Man kan kun sammenholde og prøve de foreliggende Acto og iørigt overlade Bedømmelsen til Rettens Skjøn.

De under Søren Mathiasens langvarige Sygdom producerede Lægeattester burde jo ganske vist danne Basis og vise den dømmende Myndighed paa rette Vei, men Intet er Fuldkomment her paa Jorden, og de nævnte Attester udmærker sig særligt ved en fuldstændig Uoverensstemmelse i Hovedpunktet. Districtslæge Dr. Med Colding havde først i nogen Tid den Syge under Behandling. Hans første Erklæring af 6. November 1869 maa – naar hensee til hvad senere under Sagen er oplyst, vistnok i Forhold til de Tiltalte kaldes meget mild. Der skal være bleven yttret til Lægen, at aparterne vare tilbøielige til Forlig, og at et saadant vilde fremmes, naar Attesterne ikke blev for stræng. Der kunde ganske vist bygges en Deel paa en saadan Forudsætning, men da Acterne Intet inderholde i saa Henseende, skal jeg vel vogte mig for at støtte mig til et blot og bart Rygte. Imidlertid maa jeg meget beklage, og det saameget mere som jeg nærer personlig Høiagtelse for den aldersstegne Læge, at denne paa min skriftlige Henvendelse til ham af 7. December 1869 – Bilag 4 – gav et, mildest talt, intetsigende Svar. Han Henholder sig til sin Erklæring af 6. November – hvis nærmere forklaring netop var udbedt – og tilføier, at nu kan den syge ansees for restitueret, skjøndt det af Bilag 21 fremgaaer, at det var over 14 Dage siden Hrr Districtslægen havde tilseet den Syge, og følgelig ikke Kunde have nogensomhelst Formening endsige Vished om dennes Tilstand. Sin Erklæring Tilbagekalder han da ogsaa næste Dag – Bilag 5 – efter at have talt med Søren Mathiasens Forældre, og vil nærmere undersøge denne, hvilken Undersøgelse han imidlertid for en meget væsentlig Deel overlod til Hrr Overlæge Lanng. Dennes Udtalelse – Bilag 8 er fyldig og udtømmende og maa tillægges et absolut Værd, og da Hr Overlægen med Undersøgelse af en Kort Afbrydelse paa Grund af Fraværelse – saavidt erindres ved Sømilicessionerne – i hvilken Tid Reservelæge Clemensen benyttes, senere stadig har haft den Syge under Behandling. Jeg maa nævnlige bestemt excipere mod, at der læges noget Hensyn til den af Dr. Colding under 22. Marts 1870- Bilag 22 -givne Fremstilling, da denne har en reen individuel og privat Charakter, ligesom den Undersøgelse, hvortil den støtter sig, skeete paa Foranledning af og i Overværelse af de Tiltalte og vist neppe fra en reent menneskeligt Standpunkt betragtet kan kaldes berettiget, da det vel maa erindres, at Sagen endnu dengang var privat, og Undersøgelsen saaledes var alt andet end en Embedshandling. Med Hensyn til Reservelæge Clemmensens Udtryk i Erklæringen 22. Januar Bilag 27 – at Oprindelsen til det opkastede Blod er temmelig Dubiøs, da maa jeg ligeledes excipere imod sammes Berettigelse, eftersom Clemmensen havde haft den Syge for kort Tid under Behandling, til at kunne have nogen grundig Erfaring eller Kjendskab til hans virkelige Tilstand. Naar man derhos af Hr. Clemmensens Samtale med Stiftsphysicus- efr. dennes Erklæring til Sundhedscollegiet – erfarer, at han end ikke har seet det nævnte Blod, men alene støtter sin Udtalelse til løse Gisninger og et øieblikkeligt Indtryk af Patientens Udseende, saa kan Erklæringen i sin Helhed vist neppe under en Justitssag gjøre Fordring paa nogen egentlig Værd. Man faaer forunderlig nok paa flere Steder i Acterne det indtryk, at den Syge betragtes med mindre Gunstige Øjne, ja næsten ligefrem beskyldes for Simulation og Comediespil. Er dette virkelig Saaledes, kan en slig Opfattelse efter min Formening ene tilskrives Moderens excentriske og stundum irriterende Adfær, som jeg selv, medens Sagen behandledes som privat, oftere havde Prøver paa, og tilsidst bevirkede, at jeg ganske trak mig tilbage, men Saadant bør selvfølgelig ikke øve mindste Indflydelse paa selve Sagen, eller stille de Tiltaltes Handlemaade i et mildere Lys. Og hvad den Syges Tilstand angaaer, da tør det under ingen Omstændigheder forudsættes, at han af reen Malice eller for at Føie en Moders Urimeligheder bliver liggende i Sengen i to Aar. Derimod er det aldeles utvivlsomt, at det ene skyldes Moderens Holstanighed og uheldige Indflydelse, at Sundhedscollegiets Opfordring om Patientens Indlæggelse paa Odense Sygehus ikke blev efterkommet.

Naar det Foranførte tages i tilbørlig Betragtning og det derhos erindres, at Overlæge Lanng stadig fastholder, og de andre Læger ikke tør benægte, at der er en Causalforbindelse mellem de Søren Mathiasen tilføjede Mishandlinger og hans langvarige Sygeleie, samt da det en Umulighed at paavise noget Ophør af Sygdommen siden Overfaldet fandt Sted, at de samme Symptomer, nemlig Smerter i Brysr, Underliv og Hjertekule, jevnlig Opkastning af de nydte Næringsmidler, fibrilsk Pulsslag m.v. stadig have viist sig uforvarende, og tildeels ere observerede af Dommeren paa et senere Stadium end Læge erklæringerne, saa maa man vistnok med Stiftsphysivus, Justitsraad Arendrup – til hvis Erklæring til Sundhedscollegiet, Bilag No 59 – jeg i øvrigt henviser – være enig i, at den ilde Medfart ved Overfaldet har foranlediget Søren Mathiasens endnu vedvarende Sygdom. At Lægerne ere blevne skuffede i deres jevnlig udtalte gode Forhaabninger om den Syges snarlige Helbredelser, og senere have søgt at vælte Skylden over paa Misvisninger og Lignende, releverer Intet. Sligt er skeet tusinde og atter tusinde Gange og Sligt vil vedblive, at skee saalænge Verden staaer, da Ingen er begavet med Alvidenhed og Ingen vil være sin Skrøbelighed bekendt.

Jeg maa derfor bestemt fastholde, at da Søren Mathiasen den 29. October 1869 tilføjede Mishandlinger have en saadan Grad Svækket hans legemskræfter, at han om end ikke for bestandig, saa dog for en længere ubestemt Tid er uskikket til at udføre sit daglige Livs Lyster, og at Tilfældet saaledes absolut maa gaa ind under Straffelovens §204. Da det derhos er umuligt med Bestemthed at paavise hvilken speciel Deel af Mishandlingerne hver især af de Tiltalte har udøvet, idet det vel af de beviste Data kan see ud, som om Jens Sørensen har tildeelt de værste Slag, men det paa den anden Side ikke maa glemmes, at Hans Peder Larsen er den egentlige Ophavsmand til den hele voldelige Færd, samt da de, om de end ikke har villet Skaden i dens fulde Omfang, dog have maatte kunne forudsee den som en ikke usansynlig Følge af Gjærningen, saa maa følgelig begge de Tiltalte gaa ind under nævnte Straffebestemmelse, og Begge idømmes en lige Straf. De Tiltalte vil naturligviis gjerne give det Udseende af, at der har funden Slagsmaal Sted – det er jo en almindelig Undskyldning i alle slige Tilfælde – men en saadan Paastand kan en casu neppe paareflecteres, da den savnet ethvert Støttepunct i det, der under Sagen er oplyst. Det fremgaaer nemlig heraf, at Søren Mathiasen ikke i fjerneste Maade har forulempet eller lagt Haand paa nogen af de Tiltalte og disses Forklaring "at han vilde søge paa dem", er aldeles ubeviist og grundløs samt bestemt modsagt af ham, ligesom det i alt Fald constateres ved de Tiltaltes egne Forklaringer, at han ikke er røget paa dem eller har tilføjet dem nogen Overlast. At de Tiltalte – navnlig Hans Peder Larsen har søgt at fremkalde Slagsmaal, er tidligere paaviist, men Beviis for at det er opstaaet, er bristet. Jeg begriber derfor heller ikke ganske, hvad Dr. Colding stadig i sine Erklæringer kommer til at tale om "Slagsmaal". Det er et Udtryk der strax fra Begyndelsen af har betegnet hans Opfattelse af og Standpunct til Sagen, og kunne ikke andet end saare Søren Mathiasen og dennes Forældre, samt for en væsemtlig Deel svække den Tillid og Fortrolighed, som nødvendig maa finde Sted mellem Patient og Læge. Districtslægen Kunde begribeligviis ikke have noget personligt Kjendskab til Sagen eller de nærmere Omstændigheder ved Passagen, han fandt en mand liggende i en meget mishandlet Tilstand, blev hentet af de Tvende der havde udøvet Mishandlinger og paa hvem der ikke fandtes Spor af Vold og til hvis mulige Udsagn han selvfølgelig ikke kunne støtte en Embedserklæring, medens han paa den anden Side ogsaa maa præsumeres at have hørt den Syges Udtalelse om det Passerede, og maa af en mangeaarig Praxis og Erfaring dog vide, at det ikke er Slagsmaal, naar 2 Mand finder paa at banke en Tredje saa den bliver liggende paa Stedet, selv om den Overfaldne af en naturlig Selvopholdelsesdrift maatte prøve paa at værges sig hvad in casu end ikke har været Tilfældet. Det er overhovedet kun Lægens Pligt at afgive Erklæring om den Tilstand hvori han i et givet Øjeblik finder et Menneske, som han bliver kaldet til at undersøge og hjælpe, samt hvad der mulig kan

have fremladt en saadan Tilstand, men han bør vel vogte sig for at misvise Retten ved at tale om den ham ubekjendte Foranledning, der lige saagodt kan være Overfald som Exces eller Slagsmaal, hvilket ene maa overlades til Retten at afgjøre efter de foreliggende Data. Jeg maa derfor ogsaa excipere imod, at der tillægges nævnte af Hr. Districtslægen brugte Udtryk nogen som helst Betydning ved Sagens Paadømmelse, ligesom bemeldte Udtryk forudsætter en forudfattet og eensidig Opfattelse af Forholdet fra Districtslægens Side, der ubevidst svækker Totalindtrykket af hans Erklæring, medens paa den anden Side de af Overlæge Long og Justitsraad Arendrup udtalte Anskuelse maa vinde saameget mere i Authenticitet.

Foruden Strafs Lidelse vil de Tiltalte overensstemmende med Straffelovens § 300 og § 301 in solidum have at udrede til Søren Mathiasen fuldstændig Skadeserstatning saave for Helbredelsesudgifter som har Næringstab og alle ved Overfaldet og sammes Følger ham iførte Udgifter og Omkostninger skadesløse, samt endvidere en af Retten fastsat Godtgjørelse dor de Lidelser der ere ham paaførte saavelsom for den Ulempe, Lyde og Vansis, der maatte flyde af den ham tilførte Skade, i hvilken sidste Henseende jeg maa argere paa, at der tages tilbørlig Hensyn Til Søren Mathiasens over toaarige Lidelse, saavel til de Tiltaltes gode Formueforfatning.

Hvad Erstatningen angaar, da er samme ikke nærmere priceret eller beløbene opgjorte under Forhørende, hvilket jo ogsaa har sine Vanskeligheder saalænge Sygdommen vedvarer.

I en Skrivelse til Retten af 17. Juli a. A. opgiver Søren Mathiasen Omkostningerne til nævnte Dag for Arbeidsforsømmelse, Tidsspild ved Pleie og Pasning, samt Varme til 800 rd., foruden 2 rd. For hver Kjøretour efter Doctor og 2 „(Mark) for hvert gaaende Bud efter Medicamenter, og henviser til de paagjældende Doktor og Apotheregninger med Hensyn til Antallet af Gagene, ligesom han sluttelig overlader til Dommeren at bestemme en rund Sum som Godtgjørelse for Fremtiden. – Jeg seer ikke noget egentlig Ubilligt i denne Fordring, Thi hvad særlig de 800 rd. Angaar for næringstab, Pleie og pasning m.v. da bliver dette ikke 7 „(Mark)daglig, og en ung Krafteig Arbeider maa nok kunde tjene 3 á 4 2 „(Mark) daglig, ligesom et lignende Beløb vilde medgaae til extraordinair Pleie og Pasning m. v. naar der skulde holdes leiet Folk hertil, og de Tiltalte kan selvfølgelig ikke fordre, at Søren Mathiasens Moder og Søster skal udføre saadant Arbeiede Gratis.

Af Bilagene i Acten B. fremgaaer:

1. At der indtil 19. Februar 1870 var gjort 14 Toure efter Læge – deriblandt 2 forgjæves – beregnet til 2 rd. Pr. Tour udgjør 28 rd.
2. Til Medicin og 1 Flaske Viin til sammen Tid, hvorfor ingen Kvittering foreligger – er udregnet 1 rd. 1„(Mark) 2 S.
3. Siden 19. Februar 1870 er gjort 7 Doctorreiser á 2)om der i den Trds. Periode er forgjæves Reiser kan ikke ses.)
4. Fra Dr. Med Colding foreligger Regning paa 38 rd. hvorpaa af de Tiltalte er betalt 16 rd. til rest 22 rd.
5. Fra Reservelæge Clemmensen foreligger Regninger paa 14 – 3 - -
6. Fra Overlæge foreligger Regning paa 23 - - - (hver Reise beregnet til almindelig Taxt 3 rd.)
7. Fra Apotheket foreligger Regninger paa 83 – 2 – 13.
8. Af Apothekerregningerne fremgaaer, at der er hentet Medicamenter 163 Gange, der beregnet til 2 Mark Gangen udgjør 54 – 2 - -

240 rd. 2 Mark 15 skilling

9. De foran ommeldte

800 - - -

Udgjør Tilsammen

1040 rd. 2 Mark 15 skilling

Hertil Maa endvidere Komme skadeløse Omkostninger i Sagen medens den behandles som privat Politisag samt ligeledes alle af nærværende Action med hvad dermed staaer i Forbindelse flydende Udgifter og Omkostninger uden Undtagelse, deriblandt Actions og Defensions salaiere.

Tiltalte Hans Peder Larsen er født den 13. October 1843 og confirmeret den 4. October 1857. Han sees ikke tidligere at have været criminnaliter tiltalt eller dømt. Jens Sørensen er født 23. Februar 1838 og confirmeret 1. Søndag efter Paaske 1852. Han har efter sit eget Opgivende været straffet arbitrairt for at have sovet paa sin Post imedens han som Soldat forrettede Tjeneste ved 19. Bataillon, hvorfra Straffeattest formeentlig bør fremskaffes. For øvrigt sees heller ikke denne Tiltalte at have været criminaliter tiltalte eller dømt. I henhold til det saaledes Anførte bliver min ærbødige Paastand:

At de Tiltalte Ungkarl Hans Peder Larsen af Kullerup og Gaardmand Jens Sørensen af Lakkendrup for den dem imputerede Forbrydelse i Medhold af Straffelovens § 2004 cfr §§ 14 og 57 idømmes nogen Tids offentlig Strafarbejde at de ifølge samme Lovs § 300 og § 301 tilpligtes in solidum at udrede deels foranstaaende Erstatningsbeløb 1040 rd. 2 Mark 15 skilling, deels alle af den tidligere private Politi Sag og nærværende offentlige Justitsaction flydende Udgifter og Omkostninger aldeles skadesløse, samt endvidere en efter Dommerens Formening passende rund Sum for Næringstab etc. i Fremtiden, og hvad videre Udgifter Helbredelsen endnu maatte Kræve.

At de ligeledes in solidum tilpligtes at udrede en af Retten nærmere fastsat Godtgjørelse til Søren Mathiasen for Svie og Smerte m. v. efter straffelovens § 301.

Hermed har jeg den Ære under fornøden Reservation at indlade Sagen til Rettens Dom

Nyborg den 4. November 1871

Ærbødigst

Clausen

Til Vinding Herreds Extraret.

Fremlagt Vinding Herreds Extraret den 4. November 1871

de Origny

Saaderup Mark 1. Novbr. 1871

Til Hr. Overauditeur Herredsfogden Origny

1. Med mit Helbredstilstand er det vedblivende meget daarligt af det forud Overlægs Voldelige Overfald som Hans Peder Larsen og Jens Sørensen udøvede paa mig Fredag Morgen den 29. October 1869.
2. Kan Omkostningerne fra den 17. Juli 1871 til den 1. November 1871. 1 for Oppasning 2 for Pleie 3 for Tidsspild 4 for Kakkellovnsvarmede 5 for Lysning beløbe sig til Summen 54 rd.
3. Kan omkostningerne fra den 17. Juli 1871 til den 1. November 1871 for Arbeidstforsømmelse 3 M 8 S. for Dagen i Kost og Løn beløbe sig til Summa 62 rd. for Fremtiden til min Forsørgelse har jeg overladt til Dommeren at dømme en Sum efter Loven.
I alt Summa 116 rd.

Ærbødigts

Søren Mathiasen.

Fremlagt Vinding Herreds Extraret den 4. November 1871 de Origny.

Det fremlagte Indlæg blev oplæst.

Defensor for Jens Sørensen Canceliraad Procurator Jørgensen var mødt og begjærede Udlaan af Sagens Documenter og anstand i 3 Uger, for at Tilsvar til den Tid kan blive givet saavel af Comparenten som af hans Peder Larsens Defensor Procurator Hein, hvilket Retten bevilgede og udsatte Sagen til Løverdagen den 25. ds, Form: Kl 11, paa samme Sted som iadg, hvorsom Tiltalte underrettedes med Paalæg om at møde til Anførte Tid og Sted uden nærmere Tilsigelse.

Retten hævet

Som Vidner

de Origny

Friis Crone

Aar 1871 den 25. November blev Vinding Herreds Extraret sat paa Herreds Tingsted paa Nyborg Raadhus og administreret af den i den ordinaire Dommers og Skrivers Fraværelse constituerede Dommer og Skriver Exam. jur. Jensen i Overværelse af Retvidnerne Friis og Crone, hvor da Dommeren fremlagde sin Constitution saalydende:

Vinding Herredscontoir Nyborg den 18. November 1871

Da jeg i privat Anliggende skal foretage en Reise til Kjøbenhavn, som vil vare fra Mandag den 20. dennes om Eftermiddagen til Søndag den 26. dennes skal jeg tjenstærbedigst anmode Amtet deel om den fornødne Reisetilladelse og deels om at der maatte blive meddeelt min Fuldmægtig Exam jur. M. Jensen Constution til under min Fraværelse paa mit An og Tilsvar at bestyre mit Embede og beklæde Dommersædet ved Retterne i Vinding Herreds og Raumholt Birk Jurisdictioner.

Til Svendborg Amt.

Den foran begjærede Reisetilladelse og Constitution meddeles herve.

Svendborg Amt den 23. Novbr. 1871

Brockenhuus Schack

Fremlagt inden

Vinding Herreds Extraret den 25. November 1871

M. Jensen

Konst

Justitssagen: Actor Procurator Clausen

contra

Ungkarl Hans Peder Larsen af Kullerup og Gaardmand Jens Sørensen af Lakkendrup.

Defensor for Jens Sørensen, mødte, tilbageleverede de ham i Sagen udlaante Dokumenter, fremlagde Indlæg af D.d. hvortil han henholdt sig og indlod Sagen

Det fremlagte Indlæg lyder saaledes:

Til Vinding Herreds Extraret

Defensions Indlæg.

Ved Svendborg Amts Beskikkelse af 18. f. M. er jeg beordret til, i den mod de Tiltalte, Ungkarl Hans Peder Larsen af Kullerup og Jens Sørensen, forhen af Saaderup, nu Gaardmand i Lakkendrup, Gudbjerg Sogn, anlagte Justitssag for voldelig Overfald og Legemsbeskadigelse, at defendere sidstnævnte, Jens Sørensen. I den anledning tillader jeg mig, næst hoslagte at tilbagelevere de mig udlaante Dokumenter, følgende Fremstilling af og Bemærkninger i Sagen, forsaauidt angaaer Tiltalte Jens Sørensen.

Ved Høstgildet hos Gaardmand Søren Rasmussen paa Saaderup Mark Natten mellem den 28. og 29. October 1869 vare de Tiltalte Jens Sørensen og Hans Peder Larsen sammen med Ungkarl Søren Mathiasen af Saaderup, og da jeg ikke troer at burde besvære den ærede Ret med en lang og udførlig Fremstilling af Factum, med Hensyn til hvad der passerede, forssaviddt denne kan kun blive en Gjentagelse af Actors alt givne Fremstilling, skal jeg, idet jeg i øvrigt henviser til og henholder mig at fremhæve de Momenter, som har formentlig kunne tjene til yderligere Oplysninger og indblik i Saggens Rette og sande Sammenhæng, saavel som de Uovereenstemmelser, jeg muligens maatte finde ved at se sagen fra et andet, om ikke mere Klart, saa dog maaskee mere udpildet og apaavirket Standpunkt, da med al agtelse, for Actors, min ærede Contraparts Retsind – den Omstændighed, at han tidligere under Sagens private Forfølgning har procederet den og optraadt for Søren Mathiasen, og som Følge heraf ikke Kunnet andet end heelt igjen følge Sagen med interesse for denne, let bevirker, at han selv imod sin Villie og bedre Overbevisning opfatte sagen mere eensidigt og betragter de forskellige Omstændigheder og Forklaringer med andre Øjne end ellers vilde have været Tilfældet.

Naar Actor saaledes fremhæver, at Tiltalte Hans Peder Larsen ved Gildets Slutning – henad kl. 4 om Morgenen – har søgt at yppe Klammeri med Søren Mathiasen og derved givet den første Anledning til det derpaa senere fulgte Slagsmaal mellem dem, hvilket benægtes, da det fremgaaer af Forhørsakten pag 47 og de af Vidnerne Rasmus Sørensen og Ane Kirstine Sørensen pag 13 og 21, samt i øvrigt af Jørgen Rasmussen og Christen Hansen afgivne Forklaringer, vide pag 60-61, at der alt tidligere, nemlig ved eller lige efter Bordet om Natten, i Stuen er opstaaet Uenighed mellem de stridende Parter ved en fra H. P. Hansen falden, maaske til Søren Mathiasen rettet Yttring om, at hans H. P. Hansens Sluf, der var Søren Broder Rasmus, var bleven revet i Ansigtet eller havde faaet et blaat Øje. Ved denne Bemærkning følte Søren Mathiasen sig truffen, sprang op fra Bordet og henimod H. P. Larsen, idet han spurgte, hvad han (H.P.L.) mente hermed, hvortil blev svaret, at han (H.P.L.) ikke vidste, hvem der havde givet ham det, hvorefter Søren Mathiasen da sagde til H. P. Larsen at han havde ingen blaa Øjne givet, men det har du og de ligger nu paa Kirkegaarden.

Da Almuesfolk paa Landet ved saadanne Gilder i Reglen nyder en deel mere af stærke Drikke end de kunne taale – cfr ogsaa pag 18 Søren Mathiasens Faders eget Udsagn til Vidnet Rasmus Sørensen – ”Hvad skal man sige om saadant Noget, de ere komne til at Kjævles, efterat have faaet nogle Snapse” – hvorved de bliver oprømte og komme i en exalteret Stemning, saa at Gemytterne irreteres ved enhver Ubetydelighed, kan saadanne Ord let være faldne, uden at dermed har været forbunden nogen egentlig Hensigt, og de da de Tiltalte, saavel som rimeligviis ogsaa Søren Mathiasen ved at nyde endnu mere Brændeviin (vide Forhøret pag 44 og 58) ere blevne Temmelig stærkt berusede, - vide fornævnte Vidnes Forklaring pag 19, om at de ikke vare videre berusede, end at de kunde staae og gaae, - altsaa noget ravende -maa Anledningen til det senere klammeri i Gaarden, hvor der ogsaa er falden fornærmelige Ord fra begge Sider pag 47, og ud ad Porten, dog vist nærmest søges heri, da der dog, som ommeldt, ere faldne fornærmelige Ord fra begge Sider og naar Alt kommer til Alt har været lige meget Skyld og Anledning til Klammeriet paa begge Sider.

Forudskikkede denne Bemærkning, skal jeg nu kun gaae nærmereind paa de Punkter, der vedrøre Jens Sørensen, som jeg er beordret til at forsvare.

Efter hvad der er oplyst ved dennes egen Tilstaaelse og de Øvrige Forklaringer, har Jens Sørensen ingen Deel haft i Klammeriet og Ordstriden, førend han, da han samtidig med H. P. Larsen og Søren Mathiasen forlod Gildet og Søren Rasmussens Gaard, uden for denne blev Angrebet af Søren Mathiasen (vide Forhøret pag: 4, 6, 48-49 og 50) idet denne, efterat være slaaet til Jorden af H. P. Larsen, strax reiste sig og løb ind mod Jens Sørensen og løftede Armen til Slag imod ham, hvilket Angreb Jens Sørensen søgte at afværge ved skyde ham fra sig med Skulderen, men da der herefter opstod et Slagsmaal mellem dem, maatte Jens

Sørensen værg sig paa bedste Maade, og er det vel muligt, at han under dette har stødt Søren Mathiasen for Brystet, hvilket kan imidlertid med sikkerhed veed, men var det dog først ved et Slag med Knyttet Haand i Næse og Mund, at han fik Søren Mathiasen til at vige, idet Søren lod sig falde til Jorden derved. Jeg maa derfor bestemt paastaae, at Anledningen til dette Slagsmaal alene hidrører fra Søren Mathiasens Angreb paa Jens Sørensen, uden at denne har givet den allerfjerneste Anledning fra Søren Mathiasen til at løbe ind paa ham og Løfte Armen til Slag og er de herom af Hans Peter Larsen og Jens Sørensen afgivne overensstemmende Forklaring, om Anledningen til, og dette Slagsmaal i det Hele, ikke i mindste Maade modsagt eller benægtet af Søren Mathiasen eller i Strid med de øvrige afgivne Forklaringer, ligesaa lidt som Jens Sørensens Forklaring, vide Forhøret pag 49, om hverken at have puffet, stødt eller slaaet Søren Mathiasen, forinden denne uden for Porten havde været i Slagsmaal med Hans Peter Larsen, og har der heller ikke under hele Sagen været, eller Kunnet være nogen Tale om andet forudgaaende Klammeri, Skænderi, Ordstrid eller Talen imellem dem.

Jens Sørensen har som Følge heraf kun gjort sin Nødværgeret gjældende ligeoverfor Søren Mathiasens Angreb, og kan der ikke engang efter det Oplyste og Uimodsagte være Tale om Overskridelse af denne, idet Jens Sørensens første Afværgemiddel, at støde eller skubbe Søren Mathiasen bort, ikke frugtede, hvorfor han maatte gribe til et eftertrykkeligere Værgemiddel, ikke med noget Redskab, at holde ham fra Livet og at dette da har truffet i Ansigtet, eller som det heder i Næse og Mund og har haft den Virkning, at Søren Mathiasen derved faldt eller lod sig falde om, kan neppe tilregnes Jens Sørensen en henregnes til nogen Exces.

Søren Mathiasens Forklaring om den ham derefter tilføide Mishandling ved Spark og Stød i Siderne og paa flere Steder af Legemet, Støden op og ned mod Jorden modsiges som grundløs og Kan intet relevare imod begge de Tiltaltes Benægtelse heraf, ligesom jeg ogsaa maa benægte, at de af Actor herom fremhævede Data og Omstændigheder indeholde noget Beviis i saa Henseende. Hvad saaledes de af Søren Mathiasens Moder, Broder og Søster dette _unet? afgivne Forklaring om Hans Peder Larsens vedgaaelse ved Søren Mathiasens Seng af Mishandling, Kan heri aldeles intet Beviis søges imod de Tiltaltes bestemte Benægtelse, selv ved Confrontationen, deels paa Grund af det nære Slægtskab og deres særlige Interesse paa Grund af deres Forhold til Sagen, isærdeleshed naar hensees til den Adfærd disse have viist under hele Sagens Behandling ved paa alle mulige Maader at gjøre Forsøg paa, at lede saavel Lægerne som Retten paa Vildspor for derved at afmale Sygdommen og Sagen med saa mørke Farver som muligt og give denne et heelt andet Træg og Udseende, end den i Virkeligheden havde.

Naar nu hertil Kommer, at Søren Mathiasens Fader Mathias Rasmussen i sit Første Møde i Retten den 11. November 1869, altsaa umiddelbart efterat Slagsmaalet havde fundet Sted, ikke med et Ord omtales, at hans Søn var overgaaet den fornævnte Mishandling uagtet han, som han selv tilstaaer (vide Forhørsretten pag 75) strax efterat Sønnen var bleven bragt hjem, har hørt ham Fortælle om disse formeentlig opdigtede Mishandlinger og hverken Søren Mathiasens Prokurator under Sagens private Forfølgning, eller efter dens Overgang til offentlig Behandling, Søren Mathiasen selv, i Forhøret overham den 6. April f. A. havde omtalt eller gjort den ringeste Hentydning til at H. P. Larsen alt den 29. October 1869 om Aftenen. Fleres Overværelse havde vedgaaet de kom af Jens Sørensen nu paasigtede Mishandlinger, men at at Søren Mathiasen først fremkommer med denne vigtige Ankepost i Forhøret den 14. Juni 1870, altsaa over et halvt Aar efter Sagens Anlæg – da troer jeg, at den ærede Ret med mig maa være enig i, at Alt dette tyder temmelig klart paa, at hele denne Historie er opspunden under Søren Mathiasens lange og for ham og Familien trivielle og Kjedelige Sygegeleie, og danner et meget godt Sidestykke til flere lignende Intriger og Scener under Sagen, der for øvrigt om det ikke maatte lykkes at faae anden Glæde af dem, dog have været fortrinlige til at trække Sagen ud i det Uendelige, for herved at blive sat istand til at kunne nedlægge en

ordentlig Estatningspaastand. – Thi at Søren Mathiasen eller dennes Fader skulle have i ½ Aar forglemt, at være tilføjet et slig Molest, naar der virkelig var mindste sandfærdige Grund dertil, benægtes og vil vist indrømmes af enhver upartisk. Bedømmer af Sagen især naar sees hen til, at de intet havde ladet uforsøgt for at skade og paalyde de Tiltalte alle tænkelige skadelige Handlinger og Hensigter – men havde de strax kommet frem med disse Usandheder, ville de let været modbeviste, og derfor maatte de drages i Længden, til det Passerede kun dunkelt svævede for alle de Paagjældendes Erindringer, efter at for megen Tale og mange Forsøg paa at forvanske det Hele var forsøgt.

Til Støtte for disse sidste Bemærkninger turde det maaske være mig tilladt at gjøre opmærksom paa Søren Mathiasens hele Færd under Sagen og de forskjellige Vanskeligheder og Hindringer han, maaske paavirket af Andre, har lagt i Veien for Sagens grundige og nøiagtige Undersøgelse, men da det vil blive temmelig vidtløftigt og tillige trættende for Retten paany at faae gjentaget og paaviist disse in specialia, skal jeg blot tillade mig at anføre et Eksempel herpaa pag 65-70 i Forhøret, hvor Søren Mathiasen, nægtede det af ham stillede Bitingelser for hans Indlæggelse paa Sygehuset opfyldes saavel af Lægen som af Dommeren, dog vedblivende værges sig derved og finder paa nye Undskyldninger og Udflugter.

Alt dette indgyder alt Andet end Tillid til, men vækker tvertimod Formodning imod Søren Mathiasens Anbringende og Forklaringers Rigtighed, der ikke alene ere indbyrdes modsigende, vide Forhøret pag 53-54, hvor han modsiger sin egen under 6. April f. A. afgivne Forklaring, men ogsaa i aldeles Modstrid med de af hans egne Sagførers førte og eeds fæstede 3 Vidners Forklaringer, vide og Forhørsacten pag 42-43 hvor Søren Mathiasens Forklaring aabenbart røber Afvigelse fra Sandheden. Saadant kan intetsteds paavises med Hensyn til de Tiltalte, og bestyrker i høie Grad disses baade indbyrdes og med de Afhørte Vidners og andre Deponenters overensstemmende Forklaringer og Tilstaaelser, der strax udførligt aabenhjertigt blev afgivne.

Aktor troer dernæst med Hensyn til disse nærmere foran betegnede Mishandlinger i flere af ham citerede Lægeerklæringer at kunde finde et beviis imod de Tiltalte, men et saadant kan jeg slet ikke see at disse indeholde.

Naar saaledes betræffende de efter Slagsaalets Tilende bringelse formeentlig paafulgte Mishandlinger, er citeret Districtslægens 1 Attest og hans Udtalelse til Rasmus Sørensen, da indeholdes intet Beviis heri for, at disse Mishandlinger skulle have bevirket de Smerter i Brystet og Underliv, som Søren Mathiasen Klagede over men Districtslægen erklærer tvertimod i sin Attest at der ingen indre Beskadigelser fandtes paa de Steder og omtaler i det Hele kun Contusioner og Mærker af Slag og Stød i Ansigtet og til Rasmus Sørensen at de ikke var Noget ivesen?, hvilket han ogsaa Gjentog for Søren Mathiasens Fader, og sagde Søren selv da Forældrene vare komne tilstede, at det ikke gjorde ondt noget Sted, vide Forhørsacten pag 20, hvilket han ogsaa sagde til det andet Vidne Ane Kirstine Sørensen pag 23.

Med Hensyn til de i øvrigt anførte Erklæringen fra Overlæge Lanng, da indeholde disse aldeles ingen bestemt Udtalelse til Gunst for Actors Paastand med Hensyn til de her omtalte Mishandlinger, men kunne jo godt have Hensyn til andre Puf og Stød under selve Slagsmaalet og Hr Lanng udtaler kun Formodninger og Tvivl i saa Henseende, idet han i Erklæring af 15. December 1870 Taler om sandsynlig Paavirkning, eller hvad der maa være eensbetydende hermed Medvirkning, af et Tryk eller Stød og dernæst seer jeg heller ingen Berettigelse eller Grund til, at tillægge Overlæge Lanngs Erklæringer mere Troværdighed end de af hans Collegaer afgivne og især Hr Districtslæge Coldings, da han, som den der var først tilstede efter Slagsmaalet og derefter behandlede Søren Mathiasen i Sygdommens Begyndelse, dog derved maa have faaet bedre Indblik i og Syn paa Sagen end hans Collegaer som først paa et senere Stadium traadte til. Districtslægen har seet de første Symtomer, samme Dag, nogle Timer efter Slagsmaalet, nøie og grundig

undersøgt Patienten, vide hans første Erklæring Bilag 2 og de ved Undersøgelsen tilstedeværende Vidners Forklaring, Forhørsacten p: 17, og behandlet den efter ikke af Slagsmaalet opstaaende Lungehindebetændelse, der efterlod Exsudat i Lungesækken med besværligt Aandedræt, medens de andre Læger først ere Tilkaldte paa et senere Stadium, vide Lanngs Erklæring af 15 December 1869 Bilag 8 hvorefter Søren Mathiasen allerede dengang havde overstaaet denne Sygdom og nu var Reconvallerscent efter den.

Disse Omstændigheder maa dog utvivlsomt bevirke, at Districtlægen med langt større Sikkerhed Kan dømmе og erklære sig om Søren Mathiasens Tilstand og Sygdom og da i Særdeleshed om Aarsagen til den og om der kan være nogen Causalforbindelse imellem den og de i selve Slagsmaalet uddeelte Slag og Stød, hvorfor jeg paa Grund heraf maa særligt henlede den ærede Rets Opmærksomhed paa Districtslæge Coldings Erklæring af 6. Novbr 1869, 23. Decbr 1869 og 22. Marts 1870, Bilag no 2,7 og 32, hvori udtales, at Søren Mathiasen har faaet Contusioner og Mærker af Slag og Stød i Ansigtet, at sammenhængen af denne Sygdom (Lungebetændelsen) med de Læsioner – han har erholdt i Slagsmaal er vanskelig at definere, især da Brystkassen ikke derved havde erholdt nogen erkjendelig Læssion, og at Søren Mathiasen den 22. Marts 1870 ansees for at være sund, ” hans hele Udseende bar præg af Sundhed”, og ”han har overvunden de Brytlidelser, han nogen Tid led af, som Følge af en Lungehindebetændelse, hvis Causalforbindelse med de ham i Slagsmaal tilføiede Læssioner jeg iøvrigt meget betvivler”, hvorefter Districtslægen overensstemmende med Overlæge Lanngs Erklæring Bilag No 8, hvor der tales om en sandsynlig Paavirkning, udtaler, at om der end har været nogen Causal Forhold deri, nemlig mellem Slagsmaalet og Sygdommen, da er nu baade de prismaire Læssioner, som besode i Følgerne af nogle Stød og Slag i Ansigtet og den sildigere opstaaede Brystbetændelse overstaaede, og have ikke efterladt nogen skade for hans fremtidige Helbred og anseer Lægen den store Mængde legemlige Affectationer, han dengang Klagede over, for ficta.

Idet jeg i øvrigt henviser til den her sidstciterede Erklæring fra Districtslægen af 22. Mats 1870 (Bilag 32) og hvad jeg ellers har anført om de paasigtede Mishandlinger efter selve Slagsmaalet, har jeg tilstrækkelig at have godtgjort, at der aldeles intet Bevis, hverken direkte eller indirecte, foreligger for, at de Tiltalte have begaaet disse opdigtede Mishandlinger, men at der tvertimod foreligger en mængde Data, som vække Formodning imod Søren Mathiasens Forklarings Rigtighed betræffende dette ikke uvigtige Punkt af sagen.

De ved Stiftsphysicus Justitsraad Mendrups Besøg hos og Undersøgelse af Søren Mathiasen i August Maaned 1870, omtrent et Aar efter Slagsmaalet indhentede Oplysninger om dennes Tilstand have selvfølgelig Værd for Sagen, men en Bedømmelse af den mulige Causalforbindelse, og Søren Mathiasens Sygdoms Væsen og Indflydelse paa hans Helbredstilstand, har det selvfølgelig efter saa lang Tids Forløb og under de Omgivelser og Forhold, hvorunder Søren Mathiasen har ligget syg, ikke været muligt for Stiftsphysicus eller Sundhedscolegiet, at træffe nogen afgjørende Mening eller bedømmelse af Sygdommen, dens Aarsager og Følger, hvorfor Stiftsphysicus, Bilag n. 59 i slutningen erklærer det nødvendigt, til Sagens nøiagtige og sande Oplysning, at Søren Mathiasen indlægges paa et sygehuus i Odense, for at undgaae at Lægerne vildledes af de Misdledninger, som skulle finde Sted ligeoverfor sagen.

Efter at foranførte og ved at udsondre og afveie de forskjellige under Sagen oplyste Momenter, da vil den ærede Ret med mig sikkert komme til det Resultat, at hele Sagen i Grunden kun dreier sig om et mellem Søren mathiasen, Hans Peder Larsen og Jens Sørensen den 29. October 1869 om Morgenen stedfunden Slagsmaal, vede hvilket Leilighed de ikke, som Aktor formener, have været to om én, men kæmpet Mand mod Mand, hver af de Tiltalte til sin Tid, én af Gangen, og at Slagsmaalets Udfald, efter at der er uddelt endeel Tørre Hug og Slag fra beggesider, er blevet, at Søren Mathiasen blev overvunden og lod sig falde Til Jorden, og forstilte sig besvimet. At hans Besvimelse Forestillelse, ligesom han lange Sygeleie alene var

grundet paa Malice, Komadiespil og andre for ham og hans Familie vigtige og betydningsfulde Interesser vil være let at paavise. For det Første kunde han høre, medens han tilsyneladende var besvimet, og strax efterat han var kommet i seng, see og tale, (vide Forhøret pag 16,19 og 20) og Udtrykkene i Stiftsphysicus's Rapport Bilag 59 pag 143, en meget medtaget, om just ikke besvimet Tilstand, synes ogsaa at hentyde til pure Forstillelse.

Ligesom der ikke, hvad alt foran er paastaet og godtgjort, er noget beviis eller antagelig og rimelig Grund for, at der har været nogen Causalforfindelse imellem de Søren Mathiasen ved Slagsmaalet tilføide Slag og Stød og den Lungehinde og deraf resulterende Brystbetændelse, ligesaa lidt har hans lange Sygeleie Reconvalscents staaet i en saadan Forbidelse eller i noget som helst Forhold til Slagsmaalet. Som alt berørt er Søren Mathiasens lange Sygeleie og Reconvalscents alene grundet i en reen Malice, Komadiespil og andre for ham og Familie vigtige pekunioire Interesse af temmelig smudsig Natur, hvilket neppe vil staae uklart for den ærede Ret og Forhørsdommer eller Enhver, der har faaet det mindste Indblik i Sagen, thi for det første erklærer Søren Mathiasen selv til Vidnerne, Forhørsudskriften pag 20 og 23, at det ikke gjorde ondt noget Sted, ligesom ogsaa hans Fader, uagtet Søren dengang anstillede sig meget lidende, ved Lægens første Besøg i Søren Rasmussens Gaard, ikke regnede det for Noget, og da Søren Mathiasen samme Dags Morgen skulde hjem, var hans Tilstand ikke ringere, end at han selv kunde gaae ud til Vognen, selv ved hjælp af en Stol stige op paa den, og sidde paa ladet ved Siden af Faderen, da de Kjørte hjem. Districtslægen erklærer i Attest af 6 Novbr 1869 (Bilag), at Søren Mathiasen nu savidt er restitueret, at Lægen tør antage, at hans fremtidige Helbred er uberørt af de tilføide Læsioner, og i den under 23. December 1869 udstædte, at han imidlertid har lidt af en Lungehindebetændelse jeg foran har bestridt, som han nu er Rekonvalscens efter, men idet Lægen udtaler det bedste Haab om hans fuldkomne Restitution i Løbet af nogle Uger, som Overlæge Lannig nærmere angiver til 3 a 4 Uger, kan jeg i øvrigt ganske henvise til Districtslægens Erklæring af 22. Marts 1870 (Bilag 32) som fra Ende til anden inderholder vægtige Data til Beviis for denne min Fornævnte Paastand ligesom Stiftsphysicus ogsaa blev høiligen forundret over at finde en saa velnæret og muskuleus Patient efter saa langt et Sygeleie, (Bilag 59 pag 148 og Bilag 40) – Uagtet det i denne Attest hedder: "Hans hele Udseende bar Præg af Sundhed", og Lægen deri erklærer ham for sund, samt, som og i de tidligere Attester, erklærer Sygdommen uden skadelig Indflydelse i nogen Henseende paa Søren Mathiasens fremtidig Helbred og fremtids Arbeidsførhed, er de dog ikke oplyst eller kunnet oplyses og fastsættes noget bestemt Tidspunkt for Ophøret af Følgerne af de i Slagsmaalet den 29. October 1869 tilførede Slag og Stød. Grunden hertil og Ansvar herfor falder imidlertid alene og udelukkende Søren Mathiasen til Last, da han alene, ved sin ubeføiede og ugrudede Vægning ved at lade sig indlægge paa et Sygehus efter Sundhedskollegiets Bestemmelse, som den eneste Maade at faae Sygdommens og Sagens rette og sande Sammenhæng oplyst paa, bærer skylden for, at dette ikke har kunnet skee, og man kan dog ikke af denne Grund udstrække de Tiltaltes Ansvar for Slagsmaalets Følger i saa stort omfang, som denne finder for godt at bestemme, fordi han har modsat sig Sagens Oplysning i dette Punkt, men da man i slige uvisse, uoplyste og ubeviste Punkter og Tilfælde følger den Regel, at gjøre det mindste Ansvar Gjældende, maa jeg paastaa at denne almindelige Regel ogsaa følges i denne Sag.

Aktors vidtløftige, men igunden temmelig intetsigende Resoment over de forskjellige Lægers Erklæringer og Forhold i Sagen skal jeg ikke Trætte den ærede Ret med at imødegaae, da slige Hentydninger om paa en saadan Maade at nedsætte den ene Læges Authensitet til Fordeel har en anden Collegaes, vist neppe bør have nogen Indflydelse paa Rettens Skjøn om de Forskjellige Lægeerklæringens Troværdighed. Idet jeg paany maa fremhæve og benægte, at Stiftsphysicus, Hr Justitsraad Arendrup ved 2 Besøg hos Patienten i August 1870, omtrent 1 Aar efter Slagsmaalet, paa Sagens og Sygdommens daværende Stadium kan fælde nogen Afgjørende Mening og Dom, om den af Districtslægen og andre paa Stedet boende og ved

Sygdommens Begyndelse og Udvikling tilstedeværende Læger for meget tvivl som anseete Causalforbindelse mellem Søren Mathiasens lange Sygdom og selve Slagsmaalet, henviser og henholder jeg mig i Et og Alt om dette Punkt og i øvrigt til Hr Districtslæge Coldings i Sagen afgivne Erklæringer, og specielt til den under 22. Marts 1870 afgivne, Bilag 32: Sundhedscollegiets Dom kunde alene have haft en aldeles afgjørende Indflydelse i dette Tilfælde, men denne har Søren Mathiasen jo bestemt frygtede og derfor modsat sig.

I Betragtning af min foranførte Fremstilling af og Paastande i Sagen, kan jeg selvfølgelig heller ikke være ening med Aktor i hans Paastand om de Tiltaltes Straffeskyld og Erstatningsansvar, og skal i saa Henseende tillade mig følgende Bemærkninger.

Hvad saaledes hans Paastand om, at de Tiltalte skulle have handlet med Overlæg angaaer, da synes det dog af mit foranførte om Anledningen til og Stridens Begyndelse temmelig Aabenbart at fremgaae at der har været lige megen Skyld paa begge Sider, og at det paa ingen Maade kan være berettiget at beskyldte de Tiltalte for at have handlet med Overlæg, tværtmod synes i denne henseende den berusede Tilstand, hvad saavel de Tiltalte som Søre Mathiasen, ved den nævnte Leilighedvare i, som den Omstændighed, at der, hvad jeg har paaviist, er der, hvad jeg har paaviist, er falden fornærmelige Ord fra begge Sider, at Tale til Fordeel for de Tiltalte, og maa jeg idet mindste bestemt fastholde og paastaa, at Jens Sørensen allermindst har givet Anledning til Klammeri, endsige handlet med Overlæg, men han har, som foran paaviist, kun været nødtvungen til at benytte sig af sin Nødværgeret.

Betragtende Jens Sørensens Stilling i Sagen fra dette Standpunkt, vil han – som efter hvad der foreligger og er oplyst ved hans egen Tilstaaelse og med denne overensstemmende Forklaringer af udfæstede Vidner og andre Deponenter, jo selv ved Søren Mathiasens Forklaring om hans Deel i selve Slagsmaalet hvori Jens Sørensen kun har deeltaget, og det end ogsaa kun af Nødværge mod Søren Mathiasens Angreb, - i Henhold til almindelig borgelig Straffelovs § 40, 1. Stykke, for det af ham i denne Sag udviste Forhold, ikke have paadraget sig nogen Strafskyld, men jeg maa, i Henhold til denne §? 1. Sykke paastaae Jens Sørensen aldeles frifunden for Aktors Tiltale, saavel i Henseende til Straf som den af Aktor paastaaede Erstatning, med Hensyn til hvilken sidste jeg skal tillade mig at henlede den ærede Rets Opmærksomhed paa, at Søren Mathiasen, trods Forhørsdommerens Opfordring, ikke under Forhøret har nedlagt nogen bestemt Paastand.

Jeg seer ikke nogen Grund til, efter hvad der er oplyst og beviist under Sagen, at antage at Jens Sørensen ved de valgte Forsvarsmidler skulde have overskudet Nødværgerettens Grændser og derved have gjort sig strafskyldige efter den citerede Lovs 40, 2. Stykke, men for det Tilfælde, at den ærede Ret skulde være tilbøielig Tid, imod min Overbeviisning, at holde til denne Anskuelse, eller gjøre gjældende, at Jens Sørensen ikke har været i Nødværgetilfælde, paa Grund af, at det var i Slagsmaal, han tilfødte Søren Mathiasen det Skub eller Stød og Slag, som bevirkede, at han faldt eller lod sig falde til Jorden og hvis Retten da i dette Tilfælde maatte finde den af Aktor paaberaabte § 204 eller § 203 i nævnte Lov anvendelig i Forbindelse med den samme Lovs § 40, 2. Stk skal jeg kun, og da ogsaa alene for dette Tilfælde tillade mig at fremsætte følgende Bemærkning.

Aktors Formening om Anvendelsen af § 204 i nærværende Tilfælde er aldeles illusorisk, thi Hovedbetingelsen for denne § Anvendelse mangler alt den, idet de Tiltalte og allermindst Jens Sørensen, ikke have haft Forsæt til en Forbrydelse efter denne §, eller endog kunnet forudsee en saadan som en rimelig eller ikke usandsynlig Følge af deres Handlinger. Den omstændighed, at de Tiltalte ikke have gjort Brug af nogen som helst Vaaben, Stol eller andet Redskab, menkun under Slagsmaalet og Striden brugt "de bare Hænder", vidner tilstrækkeligt og afgjørende om at det langt fra har været deres Hensigt at tilføie

Søren Mathiasen nogen som helst Skade, og Jens Sørensen har, som alt paastaaet, kun gjort Brug af sin Nødværgeret.

Dernæst maa jeg i Henhold til mit Anbragte og hvad der er oplyst og beviist under Sagen, paa det Bestemtteste benægte, at det er tilstrækkeligt godtgjort, at Søren Mathiasens Helbred og Arbeidsførhed ved de kom i Slagsmaalet tilføiede Slag, Stød eller Skub, har lidt Noget eller bleven svækket, hverken for Kortere eller længere ubestemt Tid, og der foreligger paa Grund heraf heller ikke nogen uagtsom Beskadigelse efter denne § med Straffeskyld efter § 207, ligesom i øvrigt denne Paastand allerede af denne Grund er irrelevant, at, som paavist, de subjective Betingelser for §? Anvendelse mangler.

Der er saaledes kun tilbage at bortrydde Aktors subsidiaire Paastand om Straf efter Straffelovens § 203, hvilket, med Henviisning til min foranførte Bemærkning og Paastand, ikke vil falde vanskelig, thi det er efter mit ligeforan Paaberaabte og tidligere i dette Indlæg Anførte og Udviklede ikke oplyst eller tilstrækkelig Konstateret, at de Tiltalte, hverken H. P. Larsen eller paa nogen Maade Jens Sørensen, der kun ifølge Nødværgerettens Grundsætning har forsvaret sig mod Søren Mathiasens Angreb, under Slagsmaalet, hverken med eller mod deres Villie have tilføret Søren Mathiasen Saar eller Skade efter § 203, og for det sidste Tilfældes Vedkommende (Uagtsomhed) er § 203 ifølge § 43 ikke anvendeligt.

I Henhold til alt Foranførte, hvoraf Klart fremgaaer, at i det høieste kun at Slagsmaal, begyndt af Søren Mathiasen, har fundet Sted, saa at der i ethvert Tilfælde kan blive Spørgsmaal om Anvendelsen af § 206, 1. Stykke i almindelig borgerlig Straffelov af 10. Februar 1866, maa jeg, da disse sidste Bemærkninger kun ere fremkomme som Modvægt mod de af Aktor paaberaabte Straffebestemmelser, og for den Eventualitet, at Retten maatte finde 2. Stykke af § 40 anvendelig, fremdeles og paa det Bestemtteste vedblive min Frifindelses paastand efter § 40, 1. Stk for Tiltalte Jens Sørensens Vedkommende.

I ethvert Tilfælde maa jeg paastaae Tiltalte pure frifunden med Hensyn til den nedlagte Erstatnings paastand, deels paa grund af, at ingen Skade eller Saar er bevirket, deel s fordi Søren mathiasen ved at give Anledning til Slagsmaal selv har foraarsaget og paadraget sig de deraf flydende Helbredelsesudgifter etc, og endelig fordi der aldeles ingen Forbrydelse foreligger, men kun Nødværge.

Uagtet der efter min Paastand og hvad jeg alt har oplyst maate være overflødigt, skal jeg dog henlede Rettens Opmærksomhed paa den berusede Tilstand, hvori de Tiltalte vare ved den givne Leilighed, samt at de strax have afgivet udførlig og heelt igjennem overensstemmende Forklaring og Tilstaaelser, samt at de Tiltalte ikke nogenside tidligere have været Tiltalte eller straffede.

I Henhold til det saaledes Anførte Paastaaes:

principalt

at Tiltalte Ungkarl nu Gaardmand i Lakkendrup, Jens Sørensen i Henhold til Straffelovens § 40, 1. Stk pure frifindes for Aktors Tiltale i denne sag, og

subsidiairt

at han for det af ham i denne sag udviste Forhold ansees efter samme Lovs § 40,2 Stk ifr med § 206, 1. Stk, og under alle Omstændigheder ikke paalægges Udredelse af nogen som helst Erstatning til Søren Mathiasen og endelig.

at alle Omkostninger ved denne Sag, hvorunder Salæer til mig for Defensionen, udredes af det Offentlige.

Saaledes indledes Sagen under fornøden Reservation.

Dyrehaugegaard pr. Nyborg den

25. November 1871

Ærbødigst Jørgensen

Fremlagt Vindin

Vinding Extraret

Den 25. November 1871

M. Jensen

Konst.

Defensor for Hans Peder Larsen, Procurator Hein, var ligeledes mødt og fremlagde Indlæg, hvortil han henholdt sig med Bemærkningen, at han havde haft Sagens Dokumenter udlaent af den anden Defensor.

Det fremlagte Defensionsindlæg acteres saalydende.

Defensionsindlæg.

Da Actors Indlæg inderholder en temmelig detailleret correct Fremstilling af Sagens forskjellige Momenter fra Først til Sidst, kan jeg som Tiltalte Hans Peder Larsens Defensor med god Føie indskrænke mig til at paavise, hvorledes Actor, naar han fremdrager og prøver de tilstedeværende Beviser og anvendeligheder af de gjældende Straffebestemmelser formeentlig kommer til Alutninger og Resultater, som ikke kunne siges at have Hjemmel i Sagens Acter eller den henhørende Straffelovgivning.

I denne Henseende skal jeg allerførst fremhæve, at der imod Tiltalte Hans Peder Larsens vedholdende Benægtelse hverken i de afgivne Vidnerforklaringer eller i de foreliggende ubestemte og tildeels modstridende Lægeerklæringer foreligger noget fyldegjørende Beviis for at paagjældende Søren Mathiasen overhovedet har lidt en saadan mindre Beskadigelse ved Saar eller Skade paa Helbred, som Straffelovens § 203 omhandler og allermindst en saadan større Beskadigelse som § 204 har for øje, samt at det i al Fald har været aldeles ugjørlig at bestemme om hans Lange og vedvarende Sygeleie osv. Staar i nogen saadan Forbindelse med Tiltaltes Færd og Handling at saadant kan tilregnes dem.

Ligesaaameget som Aktor beklager, at Øvrigheden ikke strax satte sig i Virksomhed for at bringe det paa det Rene, om en voldelig Adfærd af det Slags, som det Offentlige i den personlige Sikkerheds Interesse skal paatale, virkelig har funden Sted, maa det vistnok endvidere beklages, at Søren Mathiasen, trods de til ham Gjentagende Opfordringer om at lade sig indlægge paa et Sygehus har værget sig herved og saaledes gjort det umuligt at fremskaffe nogen Sikkerhed for, at der er nogen Forbindelse mellem hans Tilstand og Tiltaltes Færd og Handlinger.

Men sagen maa, naar der er Spørgsmaal om Tiltaltes Strafskyld tages som den er og Foreligger, og i Henhold hertil Skjønner jeg ikke rettere end at med de paapegede at tvivlsomt tilstedeværende Mangler, navnlig i Henseende til Beviset, maa Actors Straffe og vel ogsaa Erstatnings Paastand falde bort. Deler Retten ikke denne Mening skal jeg for Tiltalte Hans Peder Larsen gjøre gjældende: Om end som Actor fremhæver denne Tiltalte var ude i Gaarden har stødt eller skubbet til Søren Mathiasen saa han er falden

om mod Muren, tabt sin Hue og slaaet Baghovedet, og om end Tiltalte da han fulgte med Søren Mathiasen ad den fælles Hjemved og c 50 Skridt fra Gaarden har stødt og truffet ham paa Skulderen, saa at han atter faldt omkuld saa bør det erindres, at selv om denne Færd var beviist har den i ethvert Fald været uden Følger eftersom de fremlagte Lægeerklæringer og øvrige Beviisligheder ikke indeholde Noget om, at Baghovedet og Skulderen have lidt det mindste og det er da eiheller disse Legemsdele hvorover Paagjældende har klaget sig.

Under alle Omstændigheder synes en uhildet Betragtning af Personer og Forhold at Maatte føie til der Resultat, at med hvad der foran er anført om Tiltalte Hans Peder Larsens Virksomhed, er denne forbi, thi det er ikke imod Tiltaltes benægtelse godtgjort og end ikke med nogen Sikkerhed af Søren Mathiasen paastaet, at denne Tiltalte egentlig har deeltaget i det senere Passerede eller overhovedet været virksom med Andet end sin blotte Tilstedeværelse hvorimod samtlige Omstændigheder og navnlig Søren Mathiasens Forklaring tyder hen paa, at dersom denne virkelig senere er tilføiet Overlast med de Følger som Gjøres gjældende, saa maa Ansvar herfor falde paa den anden Medtiltalte, som den anden Medtiltalte, som den der efter Søren Mathiasens bestemte Udsagn gav ham " det Sidste" eller det "Værste".

Jeg maa derfor i Henhold til Straffelovens § 47 formene, at Tiltalte Hans Peder Larsen ikke i det Hele, og navnlig ikke i de mulige egentlige skadegjørende Handlinger hvorpaa det her kommer an, bør betragtes som Deeltager og straffes som Gjerningsmand. I ethvert Fald tør jeg ansee det hævet over al Tvivl, at i værste Tilfælde §ens sidste Deel om en forholdsviis ringere Straf for en mindre væsentlig Bistand maa komme til Anvendelse.

Ved Siden heraf skal jeg endvidere for denne Tiltalte henlede Opmærksomheder paa følgende Omstændigheder, der enten aldeles maa opkhæve, eller dog væsentlig forringe eller formilde hans Ansvar:

Tiltaltes Fremfærd mod Søren Mathiasen kan absolut ikke antages at være fremgaaet af Overlæg naar det erindres at han begav sig med dem fra Gildet ad den fælles Hjemvei uden Stok eller noget som helst Vaaben samt naar der endvidere lægges Mærke til, at hvad der passerede efter at de havde forladt Gildet nærmest maa betragtes som en Fortsættelse af det inde i Stuen begyndte Kjævlery og Mundhuggeri cfr Vidnerne Rasmus Sørensen, Ane Kirstine Sørensen og Jørgen Rasmussen, samt Kirsten Hansens Forklaring pg. 13, 21, 47, 60, og 61 m. fl. og under hvilken Ordvexling Søren Mathiasen, da Tiltalte bebreidede ham at have slaaet eller givet sin med Tiltalte sammen tjenende Broder "blaa Øjne" fremkom med den opirrede og mere end stærke Relation, at det var Tiltalte der havde givet blaa Øjne, "som nu laae paa Kirkegaarden". Det kan herved erindres, at Tiltaltes Forklaring Pag 3 om at dette Klammeri fortsattes i Gaarden og uden for denne er tiltraadt eller bestyret ved Vidneforklaringer af R. Sørensen pag 13, Anders Hansen Pag 25 mfl.

Paa dette Sted bør det endvidere erindres, at om end Tiltalte ved den paagjældende Leilighed ikke just var beskjenket, men ligesom de Andre kunde gaae og staae, vide R. Sørensens Forklaring Pag 19, saa fremgaaer det dog af Forhørene, at man har fulgt den ved slige festlige Leiligheder hos Almuengjængse Skik, at nyde mere end tilbørligt af stærke Drikke, vide Søren Mathiasens Faders Udsagn Pag 18 til R. Sørensen, Sidstnævntes Forklaring Pag 19, samt Pag 44, 58 m fl. Slige overdrevne Nydelser fremkalde ofte en Sindstemning, der fører til Overlagte Handlinger og har ved Bedømmelse af en Anklagets Strafskyld til alle Tider været og bør være et formidlende Moment:

Endnu mindre kan det paa nogen Maade siges, at Tiltalte kunde eller burde indsee, at de Handlinger, som ere ham overførte, kunde drage farlige Følger efter sig og allermindst saadanne som Søren Mathiasen vil gjøre gjældende, og i Forhold til Tiltalte maa derfor enhver mulig Legemsbeskadigelse betragtes som uagtsom, i hvilken Henseende jeg henviser til Straffelovens § 207 – 43 sammenholdt med § 203 og 204,

hvorefter saadanne uagtsomme Legemsbeskadigelser ikkum straffes naar de henhører under sidstnævnte §, og hvorom der Formeentlig ikke her kan være Tale.

I det jeg endnu i _____ af Tiltalte skal henvise til, at det af Acterne fremgaaer, at han har angret sin Færd mod Søren Mathiasen, udviist pligtskyldig Omsorg for denne strax efter Fornærmelserne, eller Klammeriet senere besøgt ham og viist sig tilbøielig til en mindelig Oprensning, samt at han altid har viist en hæderlig og straffri Vandel, skal jeg sluttelig erindre, at Actors Paastand paa Erstatning efter Straffelovens § 301 i ethvert Fald maa betegnes som Overdreven og uvillig saavel i det Hele som i de enkelte Poster.

I Henhold til det Anførte paastaaer jeg Tiltalte Hans Peder Larsen enten aldeles frifunden for Straf og Udredelse af Erstatning m m , eller i det Høieste anseet med en efter § 203 – 2. Stk sammenholdt med § 47 sidste Stk lempet Bødestraf, samt tilpligtet at udrede eller deltage i Udredelsen af en ringe Erstatning og Godtgjørelse til Søren Mathiasen efter § 301.

I begge Tilfælder vil han dog være pligtig til at udrede Actionsomkostningerne.

Hermed Includer jeg Sagen med paastand om Salair.

Kogsbølle pr. Nyborg, 25 Novb 1871

Ærbødigst

P. Hein

Til Vinding Herreds Extraret.

Fremlagt i Vinding Herreds Extraret den 25 November 1871

M. Jensen

Konst.

Begge de Tiltalte vare tilstede og bleve gjorte bekendte med de fremlagte Defensionsindlæg, og erklærede de hver for sig, at de havde Videre til deres Forsvar at anføre.

Actor Procurator Clausen var mødt og excipered mod det fra Hr Defensorers Side i dag Fremkomne og maatte navnlig, med Hensyn til Cancelliraad Jørgensens Udtalelse, forsvare sig mod den Beskyldning af Camparenten ved Udførelsen af sit Hverv som Actor, skulde have ladet sig hilde og paavirke af den Omstændighed, at han medens Sagen forfuldes som privat, har været Søren Mathiasens Sagfører. Den Ærede Defensor synes at glemme, at han i hiin Periode har været Sagfører for begge de Tiltalte, og hvorvidt hani sin Defension har opfattet og fremstillet Sagen mere uhildet og upaavirket end Comparenten, vilde han overlade til Retten at bedømme. Comparenten henholdt sig i øvrigt i Et og Alt til sit Tidligere og de Henstillinger, han i sit Indlæg havde gjort til Retten, og indlod hermed Sagen.

Cancellidraad Jørgensen kunde ikke indsee, at der i hans Indlæg laae Noget, hvorimod en Forværing fra Actors Side var Nødvendigt. Actor havde efter Comparentens Formening, gjort sin Pligt i hans Stilling til Sagen, og det Samme formeente Comparenten ogsaa at han for sit Vedkommende havde gjort, og hermed indlod han Sagen.

Sagen blev herefter udsat for at den af Actor gjorde Henstilling om flere af de afhørte Vidners Eedsfæstelse kan blive Efterkommet, og berammedes den til Foretagelse paa samme Sted som i dag Løverdags den 9. December førstkommende, Formiddag kl 11.

Extraretten hævet

Som Vidner

M. Jensen

Friis Crone

Konst.

Aar 1871 den 9. December Formiddag kl 11. blev Vinding herreds Extraret sat paa Herreds Tingsted paa Nyborg Raadhus, og administreret af den ordinaire Dommer og skriver i Overværrelse af Retsvidnerne Friis og Crone hvor da blev foretagen

Justitssagen: Actor Procurator Clausen contra Tiltalte Hans Peder Larsen af Kullerup og Jens Sørensen nu af Lakkendrup.

Dommeren fremlagde Udskrift af et i Sagen Gaars Dato optaget yderligere Forhør, samt en fra 19. Bataillon modtagen Straffeattest for Jens Sørensen, og en fra Søren Mathiasen modtagne Skrivelse af 8. f. M. med den dermed fulgte Apotheregning af 6. November d. A.

Actor Procurator Clausen mødte og gjorde sig bekendt med det i dag fremlagte, og idet han henholdt sig til sit Tidligere fandt han ingen Anledning til at foretage Videre i Sagen.

Defensor Cancelliraad Procurator Jørgensen var mødt ved Fuldmagt af d.d., som acteres saalydende:

Fuldmagt

Til, under mit Forfald paa Grund af Sygdom og paa mit An og Tilsvar at møde i Justitssagen: Det Offentlige ctr. Hans Peder Larsen og Jens Sørensen, som til i dag er udsat for Vinding Herreds Extraret meddeles herved Hr. Exam juris Qvist uindkrænket Fuldmagt.

Dyrehauegaard pr Nyborg den 9. Decbr 1871

Jørgensen

Fremlagt i Vinding Herreds Extraret d 9/12 1871

de Origny

hvornæst Compareten bemærkede, at Defensor havde gjort sig bekendt med den i dag fremlagt Udskrift af det i Sagen igaar Passerede, hvori han atter maatte søge et Beviis for, hvor liden Vægt der kunde tillægges de fra den Side i Sagen afgivne Forklaring, og indlod hermed og i Henhold til sin i Sagen nedlagte Paastand, Sagen til Dom under fornøden Reservation.

Defensor Procurator Hein mødte og tiltraadte for sit Vedkommende dette.

De Tiltalte Hans Peder Larsen og Jens Sørensen vare ikke mødte.

Sagen blev af Retten optagen Extraretten hævet.

Som Vidner

de Origny

Friis Crone

Aar 1872 den 19. Januar blev Vinding Herreds Extraret sat paa Herredscontoiret og administreret af den ordinaire Dommer og Skriver i Overværelse af Retsvidnerne Friis og Crone, hvor der blev foretagen Justitssagen:

Actor Procurator Clausen

contra

de Tiltalte: Ungkarl Hans Peder Larsen af Saaderup og Gaardmand Jens Sørensen af Lakkendrup.

De Tiltalte Hans Peder Larsen og Jens Sørensen vare efter Tilsigelse mødte.

I Sagen blev afsagt saalydende:

Dom

Under nærværende Sag tiltales ifølge Svendborg Amts Actionsordre Ungkarl Hans Peder Larsen af Kullerup og Jens Sørensen af Saaderup, der nu er Gaardmand i Lakkendrup, for voldeligt Overfald og Legemsbeskadigelse udøvet imod Ungkarl Søren Mathiasen af Saaderup.

Med Hensyn til de factiske Omstændigheder er det under Sagen oplyst, at Ungkarl Søren Mathiasen tilligemed begge de Tiltalte og en Deel andre Personer den 28. October 1869 vare til Gilde hos Gaardmand Søren Rasmussen paa Saaderup Mark, at der ved dette Gilde inde i Stuen opstod en tvist imellem Tiltalte Hans Peder Larsen og Søren Mathiasen idet Førstnævnte bebreiede Søren, At han havde givet sin Broder et Par blaae Øjne, at dr var kjævlere i Gaarden, da begge de Tiltalte og Søren Mathiasen vare Komne derud for at gaae, ved hvilken Leilighed Vidnet Rasmus Sørensen, som endnu var i Stuen, hørte Søren Mathiasen Sige, at det ikke var værd at snakke om, at han nu vilde hjem, og at de kunde snakke derom en anden Dag, at Kjævleriet fortsattes efterat de vare komne udenfor Gaarden, at Tiltalte Jens Sørensen kort efter kom ind i Gaarden for at hente Vand og omtalte at de havde været oppe at slaaes og at de ikke vidste, hvorledes Søren havde det, at Vidnerne Rasmus Sørensen og Anders Hansen fulgte Jens Sørensen udenfor Gaarden, hvor de i 50 Skridts Afstand fra denne fandt Søren Mathiasen liggende bevidstløs paa Jorden med Ansigtet plettet af Blod, som flød ud af Næsen, medens Tiltalte Hans Peder Larsen stod ved ham, at Søren Mathiasen blev baaret ind i Stuen, hvor han efter at Støvlerne vare blevne trukne af ham blev lagt op i en Seng og efter at være badet med Eddike efter nogen Tids Forløb kom til sin Bevidsthed, og at Søren Mathiasen, efterat Districtslægen var bleven hentet og havde tilset ham, om Morgenen den 29. October gik ud til faderens Vogn, besteg denne ved Hjælp af en Stoel og siddende ved Faderens Side kjørte hjem til dennes Gaard.

Derimod have ingen Vidner været tilstede, da Søren Mathiasen blev slaaet og er der med Hensyn til hvad der i saa Henseende passerede Uoverensstemmelse imellem Søren Mathiasens Forklaring paa den ene Side og de Tiltaltes Forklaring paa den anden Side. Efter Søren Mathiasens Fremstilling stode de Tiltalte alt i Gaarden, da han om Morgenen Kl: 4 kom ud i Gaarden for at gaae Hjem, og her tog Hans Peder Larsen ham aldeles uventet i Brystet og kastede ham bagover med den Ytring: "Jeg skal vise Dig at jeg skal banke dig." I Faldet stødte han Baghovedet og tabte Huen. Han sagde nu til de Tiltalte, at han ikke havde fornærmet dem, at de skulde søge ham en anden Dag, hvis de vilde ham Noget, og at de skulde gaae fra ham, Men ikke destomindre fulgte begge de tiltalte efter ham ud af Porten, og stødte og puffede til ham udenfor Gaarden indtil Jens Sørensen omsider, saa vidt han veed, med den Knyttede Haand gav ham et Slag i Ansigtet saa at han blødende faldt til Jorden. Den ene af dem satte nu Knæet paa hans Bryst, tog fat i Opslagene paa hans

Frakke og stødte ham op og ned mod Jorden, slæbte ham omkring paa Veien, sparkede Til ham og stødte ham i Siderne og paa flere Steder af Legemet. Efterat Jens Sørensen Havde sagt: "Han er ikke død endnu, han skal have noget mere", fortsatte de Mishandlingerne indtil han tabte Bevidstheden. Søren Mathiasen har derfor bestemt benægtet, at der har været noget Trætte eller andet Udestaaende imellem dem forinden Hans Peder Larsen tog fat i ham i Gaarden.

Efter de Tiltaltes Forklaringer har det alt om Natten inde i Stuen været Skjænderi imellem Søren Mathiasen og Hans Peder Larsen foranlediget af at den Sidstnævnte lod den Første høre, at han havde givet sin Broder et Par blaae Øjne, Hans Peder Larsen forklarer videre, at han, da de Tiltalte og Søren Mathiasen, saavidt han husker, samtidig gik ud i Gaarden, atter der omtalte, at Søren havde slaaet sin Broder, og at Søren da gik imod ham. Han erindrer ikke om Søren først stødte til ham, men selv stødte han til Søren, saa at denne tabte sin Hue. Heller ikke erindrer han, at Søren i Gaarden bad dem om at lade ham gaae, der gik nu Ifølge med hinanden ud af Porten. Udenfor Gaarden sagde han til Søren Mathiasen, at han ogsaa havde slaaet sin Fader, hvorover denne blev vred og søge ind paa. Under Slagsmaalet, som nu opstod imellem dem, stødte han med sin Haand ligeud mod Søren Mathiasen, saa at denne faldt til Jorden. Hvor dette Stød traf, veed han ikke, men han troer at det traf Skulderen. Søren Mathiasen spang strax op igjen og løb imod Jens Sørensen idet han raabte "det skal du faae betalt", og kom i Slagsmaal med denne.

Hvor Slagene eller stødene traf saae han ikke, men Søren Mathiasen faldt til Jorden og blev liggende bevidstløs.

Jens Sørensen har i det Væsentlige afgivet en hermed overensstemmende Forklaring, idet han dog har bemærket, at han ikke erindrer, om han, Hans Peder Larsen og Søren Mathiasen samtidig kom ud i Gaarden eller om den Sidstnævnte alt var der, da de kom ud, at Søren Mathiasen, da Hans Peder Larsen i Gaarden bebreidede ham, at han havde givet sin Broder et Par blaae Øjne, svarede, at det havde han ikke gjort, men at Hans Peder Larsen havde givet laae Øjne, som nu laae paa Kirkegaarden, at Hans Peder Larsen ved denne Yttring gik et Skridt frem mod Søren Mathiasen, og at denne som det forekom ham, Jens Sørensen, samtidig bøiede sig frem mod Hans Peder Larsen, at denne nu saavidt han saae stødte mod Skulderen til Søren Mathiasen, saa at denne gik tilbage og mueligen over mod Væggen, at Søren derpaa yttrede, at de skulde lade ham gaae, og at han en anden Gang skulde vise ham, hvad det var at skubbe til ham, og at han ikke saae, hvor det Stød traf, som Hans Peder Larsen efterat de vare komne i Handgjerning udenfor Porten førte imod Søren Mathiasen og ved hvilket denne blev kastet til Jorden. Da Søren Mathiasen efterat have reist sig op sprang ind mod ham, Jens Sørensen, stødte han ham fra sig og de kom da op at slaaes med Hænderne. Han erkjender Muligheden af, at han under dette Slagsmaal kan have givet Søren Mathiasen et stød med Haanden for Brystet, uden at han tog bestemt erindrer det, og har tilstaaet, at han med Knyttet Haand har givet Søren Mathiasen et Slag i Næse og Mund, hvorved han faldt til Jorden og blev liggende bevidstløs. Begge de Tiltalte have bestemt benægtet Søren Mathiasens Forklaring om at de have stødt og puffet til ham paa Veien fra Gaarden til det Sted, hvor han kom i Slagsmaal med Hans Peder Larsen, ligesom de ogsaa have benægtet at nogen af dem har lagt sit Knæ paa Søren Mathiasens Bryst, da denne laae paa Jorden, og at Nogen af dem har slaaet eller mishandlet ham medens han laae paa Jorden.

Angaaende Søren Mathiasens Tilstand udtaler Districtslægen Colding i en under Sagen fremlagt Attest af 6. Novbr 1869, at han den 29. October s. A. om Morgenen havde Contusioner i Ansigtet, Overlæben var opsvulmet af underløbet Blod, paa flere Steder i Ansigtet var Mærker af Stød og Slag, og at han Klagede over Smerter i Brystet og Underlivet, hvor dog ingen indre Beskadigelse fandtes. Districtslægen erklærer derhos, at Søren Mathiasen er saavidt restitueret, at det før antoges, at hans Fremtidige Helbred er uberørt af de tilføjede Læsioner. I en Attest af 7. December 1869 henholder Districts lægen sig til Foranstaaende og erklærer, at Søren Mathiasen nu kan ansees for restitueret, og at de tilføjede Læsioner ikke have efterladt

Tilfælde, der ville svække hans fremtidige Helbred, men begjærer derpaa i en Skrivelse af 8. December Retsundersøgelsen udsat for at han ifølge Forældrene Beretning om hans Befindende fremtidig kan iagttage hans Tilstand. Søren Mathiasen blev derefter behandlet af flere Læger den ene efter den anden og fremgaaer det af Districtslæge Coldings Erklæring af 23. december og Overlæge Lanngs Erklæring af 15. december 1869, at Søren Mathiasen var Recovalescent efter en Brystbetændelse og af Overlæge Lanngs Erklæring af 16. Marts 1870, at Brystbetændelsen da var hævet. Da Sygdommen imidlertid vedblev, og da det efter de tilveiebragte Lægeerklæringer maatte ansees for Tvivlsomt, om Sygdommen saaledes som Overlæge Lanng antog var en Følge af de omhandlede Søren Mathiasen Tilføjede Læsioner, blev sagen indsendt til Sundhedscolligiet for at erholde sammes Erklæring, om Sygdommen maa ansees for at være foranlediget ved den Søren Mathiasen Natten mellem den 28. og 29. October 1869 tilføjede Overlast og i bekræftende Fald, om han endnu lider af Følgerne af denne Sygdom, eller om og i saa Fald naar Sygdommen maa være afløst af en anden Sygdom der ikke staaer i Forbindelse med den ham ved den omhandlede Leilighed overgaaede Vold.

Under 11. September 1870 meddelte Sundhedscolligiet, at de i Sagens Acter inderholdte Oplysninger ikke fandtes tilstrækkelige til at besvarre de forelagte Spørgsmaal, og at Colligiet efterat have modtaget Erlæring over Sagen fra Stiftsphysicus Justitsraad Arendrup, maatte andrage paa, at Søren Mathiasen indlægges til iagttagelse og Undersøgelse paa Syghus i Odense. Da Søren Mathiasen værgede sig ved at lade sig indlægge paa det nævnte Sygehuus og androg om, at Undersøgelsen af Lægen enten maatte skee i hans Hjem eller i Nyborg af Overlæge Lanng om fornødent under Tilsyn af Stiftsphysicus, svarede det Kgl. Sundhedscollegium, hvem dette Andragende blev forelagt, under 4. Novbr 1870, at det for om muligt at sættes istand til at danne sig en bestemt Mening om Sagen, kommer an paa, at Søren Mathiasen undersøges og iagttages af andre Personer og anbringes under Saadane Forhold, som muliggjør et stadigt Tilsyn af selve Lægen og af et i Sygepleie øvet Opvartningspersonale, da det kun af denne Vei vil være muligt at komme til sikker Erkjendelse af hans virkelige Tilstand, og at Colligiet derfor maa fastholde sin engang udtalte Mening uden Forandring, naturligviis forudsat, at Søren Mathiasens Helbredstilstand ingend bestemt Hindring frembyder for hans Flytning.

Endelig har det Kgl. Sundhedscollegium, da Søren Mathiasen, trods Lægernes Erklæringer om at han kunde taale Flytning til Odense har værget sig ved at lade sig indlægge paa Sygehuset sammesteds i Skrivelse af 27. Mai 1871 atter gentaget sin tidligere yttrede Anskuelse om at det er umuligt, efter hvad der hidtil er fremkommet i Sagen, at udtale nogen Mening i denne, og at Collegiet, naar Søren Mathiasen ikke vil underkaste sig den forlangte Undersøgelse, ikke kan afgive noget Skjøn i denne Sag, og Søren Mathiasen er under Forhøret gjødt bekjendt med, at han selv maa tilskrive sig Følgerne, som hans Væring ved at efterkomme Sundhedscollegiets Opfordring om at lade sig indlægge paa det nævnte Sygehus maatte medføre.

Med hensyn til den Strafskyld, som de Tiltalte, af hvilken Hans Peder Larsen er født den 13. October 1843 og Jens Sørensen den 23. Februar 1838, have paadraget sig, maa det bemærkes, at den Sygdom, hvoraf Søren Mathiasen efterat det Omforklarede passerede har lidt og efter Opgivende endnu lider, ikke vil kunne tilregnes dem, da det efter det foranførte ikke er oplyst, at den er en Følge af den af de Tiltalte imod ham udøvede Vold, og at det imod deres Benægtelse ikke er beviist at nogen af dem har sat knæet paa hans Bryst eller i det Hele taget mishandlet ham efter han var falden til Jorden, i hvilken Henseende det bør anføres, at Søren Mathiasens Fader, som gav Møde for ham, da Sagen incamineredes som privat Politisag, ikke opgav, at de Tiltalte havde lagt knæ paa Søren Mathiasens Bryst eller Mishandlet ham efterat han var falden til Jorden hvilket først omtales i en Continuations Klage af 26. November 1869 og gjentages af Søren Mathiasen i Forhøret den 6. April 1870 med Bemærkninge, at han ikke veed, hvem af dem det var som

satte Knæet paa hans Bryst, man at det først er senere, at han opgiver, at Hans Peder Larsen selv den 29. October 1869 om Aftenen paa Søren Mathiasens Bopæl indrømmede, at han havde sat knæet paa hans Bryst, hvilket Sidste dog imod Hans Peder Larsens bestemte Benægtelse ikke er beviist, da Søren Mathiasens tvende Sødskende, som derom havde afgivet Forklaringer, ikke havde dristet sig til at beedige disse Forklaringer. Derimod ville de Tiltalte ikke kunne undgaa Straf for den af dem i øvrigt mod Søren Mathiasen ved den omhandlende Leilighed udøvede Vold.

Da Hans Peder Larsen har tilstaaet, at man i Gaarden stødte til Søren Mathiasen saa at denne tabte Huen, uden at han kan huske, om Søren Mathiasen først stødte til ham, samt at han udenfor Gaarden gav Søren Mathiasen et stød med Haanden, saa at han faldt til Jorden, uden at han bestemt veed, hvor Stødet traf, og da Jens Sørensen har Tilstaaet, at han udenfor Gaarden mueligen med Haanden har givet Søren Mathiasen et Stød for Brystet, og at han i alt Fald med Knyttet Haand har givet ham et Slag i Næse og Mund saa at han faldt til Jorden og blødende og bevidstløs maatte bæres ind i Gaarden, saa ville de Tiltalte, Hvis Foregivende om at Søren Mathiasen i alt Fald uden for Gaarden først har angrebet dem, ikke er beviist eller bestyrkes ved hvad der under Sagen er oplyst, men tvætimod svækkes deels ved den af Vidnet Rasmus Sørensen afgivne Forklaring om at Søren Mathiasen i Gaarden yttrede, "at det ikke var værd at snakke om, at han nu vilde hjem, og at de kunde snakke derom en anden Gang", deels ved Jens Sørensens egen Indrømmelse af, at Søren Mathiasen i Gaarden sagde, at han en anden Gang skulde vise Hans Peder Larsen hvad det var at skubbe til ham, og at de nu skulde lade ham gaae, dels derved, at det er Hans Peder Larsen, som har givet Anledning til Trætten ved at bebreide Søren Mathiasen først, at han havde slaet sin Broder og senere, at han havde slaet sin Fader og deels ved den Omstændighed, at ingen af de Tiltalte have omtalt, at de havde noget Mærke af deres Sammenstød med Søren Mathiasen, og som efter Alt, hvad der foreligger ikke kunne ansees for at have været i Nødværgetilfælde, være at ansee med Straf efter almindelig borgelig Straffelov af 10. Februar 1866 § 203 jfr § 47 1. stk, og findes Straffen, da ingen af dem tidligere har været tiltalte eller straffet, og da der efter hvad der er oplyst ikke er Grund til at antage, at den udøvede Vold har været overlagt efter Omstændighederne at kunne bestemmes for hver af dem til Hensættelse i simpelt Fængsel i 20 Dage.

I Godtgjørelse for Pasning og Pleie, Tidsspilde, Varme, Lys og afsavn af Arbeidsfortjeneste til 1. November 1871 har Søren Mathiasen paastaaet de Tiltalte in solidum tilpligtede at betale ham 916 Rd. og fremdeles efter Actors indlæg for Lægehonorar efter Fradrag af 16 Rd., som de Tiltalte have betalt Districtslægen, Medicin og Reiser efter Læge og Medicin 240Rd. 2 M 15 Skl altsa i alt 1156 Rd 5 M 15 Skl ligesom der endvidere er nedlagt Paastand om at de Tiltalte in solidum tilpligtes at betale en passende rund Sum for Næringstab i Fremtiden og hvad videre Udgifter Helbredelsen endnu maatte medføre.

Disse Paastande kunne imidlertid ikke tages til Følge, da det som foran anført ikke er godtgjort, at den Sygdom hvoraf Søren Mathiasen har lidt og efter eget Opgivende endnu lider, er en Følge af den ham af de Tiltalte tilføide Overlast Derimod maa de Tiltalte efter Straffelovens § 301 Tilpligtes in solidum at betale Søren Mathiasen en Godtgjørelse for Svie og Smerte, som bestemmes til 20 Rd., ligesom de ogsaa maa tilpligtes Én for Begge og Begge for Én, at udrede alle af denne Sag lovlige flydende Omkostninger og derunder Salarium til Actor Procurator Clausen 8 Rd. og til Defensorerne Cancelliraas Procurator Jørgensen og Procurator Hein 6 RD. til hver.

Den befalede Sagførelse har været forsvarlig.

Thi Kjendes for Ret.

De Tiltalte Ungkarl Hans Peder Larsen af Kullerup og Jens Sørensen nu Gaardmand i Lakkendrup bør hver især hensættes i simpelt Fængsel i 20 Dage samt in solidum betale i Erstatning til Ungkarl Søren Mathiasen

af Saaderup 20 Rd. og endvidere ligeledes in solidum alle af denne Sag lovligt flydende Omkostninger og derunde Salarium til Actor Procurator Clausen 8 Rd. og til Defensorerne Cancelliraad Procurator Jørgensen og Procurator Hein 6 Rd. til hver.

Den idømte Erstatning og Omkostningerne at udrede inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og Dommen i det Hele at Efterkommes under Adfærd efter Loven.

de Origny

Efterat Dommen var oplæst, aftraadte Hans Peder Larsen og Jens Sørensen

Sagen sluttet

Retten hævet

Som Vidner

de Origny

Friis Crone

Saaledes udstedes denne Domsact, in forma beskreven, til Bekræftelse under min Haand og Embedsseglet.

Vinding Herredscontoir

Nyborg den 29. Januar 1872

de Origny

Aar 1892 d. 3 Februar haver vi underskrevne Stævningsmænd for Kullerup Sogn forkyndt denne Dom for Ungkarl Hans Peder Larsen paa hans Bopæl hvor han selv var tilstede og modtog Forkyndelsen, og erklærede han sig utilfreds med Dommen som han begjærede appelleret hvilket herved bekræftes i Karaft af den af os forhen under Retten aflagde Eed med vore Underskrifter og hostrykte Segl.

Lars Christian Hansen

Niels Madsen

(2 x Laksegl)

Aar 1892 d. 13 Februar have vi Gudbjerg Sogns eedsvorne Stævnevidner lovlig forkyndt denne Dom for Gaardmand Jens Sørensen paa Lakkendrup Mp. Personlig i eget Paahør paa hans Bopæl og erklærede han sig utilfreds med samme og begjærede Dommen Appeleret hvilket vi hermed bevidner i Kraft af den af Os engang aflagte Eed, under vore hænders _____ skift og paatrykte Segl.

Rasmus Hansen

P. Rasmussen

(2 x Laksegl)